

strani 9-10

Intervju z županom

Ob stoletnici mesta, ki ga letos praznuje Postojna, smo se z županom Jernejem Verbičem pogovarjali o naložbah in razvojnih perspektivah občine, ki bodo omogočile višjo kvaliteto bivanja v občini.

strani 12-13

100 let mesta Postojna

Ob izjemnem jubileju - 100 letnici pridobitve mestnih pravic Postojni, bodo na petkovi svečani prireditvi prvič podeljeni nazivi častni meščan in častni občan.

strani 14-16

Tiskovna konferenca Občine Postojna

Župan in oba podžupana so na tiskovni konferenci predstavili poročilo o delu v minulem letu in projekte za leto 2009.

NAPOVEDNIK

POSTOJNA 1909

Maj 2009 | letnik 3 | številka 7

ISSN 1855-2382

POSTOJNA SKOZI STOLETJE

Uvodnik

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

V petek, 8. maja ob 20.00, bo Postojna v Jamskem dvorcu slovesno obeležila eno od pomembnejših obletnic zadnjega časa za naše mesto in celotno občino. Mineva 100 let od dneva, ko je tedanja oblast mestu Postojna podelila mestne pravice.

Vsak jubilej predstavlja tudi priložnost, da se ozremo nazaj in na podlagi preteklih izkušenj načrtujemo za naprej. Tudi v uredništvu glasila *Postojna 1909*, ki je ime dobilo ravno v spomin na omenjeni dogodek, si prizadevamo glasilo izboljševati in s tem vam, občankam in občanom, zagotoviti tisto, kar za vašo čim boljšo obveščenost potrebujete. Ob tem pa moramo zagotoviti, da bo glasilo za branje tudi zanimivo, saj smo danes preplavljeni z najrazličnejšimi mediji brez prave vsebine. Upamo, da na naših straneh najdete tako koristno kot zanimivo in nas z veseljem nekajkrat letno vzamete v roke. Vsebino pa lahko sooblikujete tudi vi. Pišite nam s predlogi in pripombami, ki jih bomo, če bo le mogoče, v čim večji meri upoštevali. Za vas smo pripravili tudi novo rubriko, v kateri vam bomo skušali posredovati odgovore na vaša vprašanja, ki zadevajo pravo in zakonodajo.

Sicer pa je Postojna te dni v znamenju zaključevanja kar nekaj večjih investicij, o katerih ste lahko precej informacij dobili v preteklih številkah glasila. Začele se bodo tudi nekatere nove. V zraku so informacije o tem, da naj bi Turizem Kras d. d., kot se po novem imenuje družba, ki upravlja s Postojnsko jamo, lahko ponovno prišla v roke postojnskega gospodarstva in prebivalstva. Vse navedeno seveda lahko ogromno pripomore k razvoju mesta in občine. Še vedno pa največji prispevek k temu razvoju pomenijo ljudje. Prebivalci mesta in občine smo namreč tisti, ki so jim vse investicije namenjene. Ravno tako pa smo tisti, ki jim moramo dati smisel. In tega si lahko ob častisljivi obletnici še posebej želimo. Da bi bilo zaradi napredka življenje vseh občanov v naši občini lepše in bolj prijazno.

Boštjan Udovič, odgovorni urednik

Postojna 1909 - Naša občina v besedi in sliki je glasilo Občine Postojna in je namenjeno občasnemu obveščanju občanov.

Naslov uredništva:
Glasilo Postojna 1909,
Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
Tel. št.: 05/7280 721
e-pošta: postojna1909@postojna.si

Glasilo je vpisano v Razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1249. ISSN 1855-2382.

Izdajatelj in založnik:
Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna.
Za Občino Postojna: župan Jernej Verbič.

Uredniški odbor: Boštjan Udovič
(odgovorni urednik), Silva Bajc, Beti Bricelj,
Suzana Vidmar, Sergeja Kariž,
Karolina Simčič in Nika Rot.

Lektoriranje: Majda Gorup.

Fotografije: Arhiv Občine Postojna, Foto Atelje Postojna
in Beti Bricelj.
Postojna, maj 2009, leto izdaje 3, številka 7,
naklada 6.500 izvodov.

Tisk: SET, podjetje za zaposlovanje invalidov, d. d.,
Ljubljana.
Glasilo se financira iz sredstev občinskega
proračuna Občine Postojna ter iz sredstev
oglaševanja.

Avtor nepodpisanih člankov je odgovorni urednik.

Poslovni čas in uradne ure uprave Občine Postojna:

Sprejemno - informacijska pisarna Občine Postojna deluje v okviru poslovnega časa in nudi strankam možnost pridobivanja informacij o področjih dela občinske uprave.

Stranke imajo prost dostop v poslovne prostore v času uradnih ur, izven tega časa pa le z uradnim vabilom upravnega organa.

Poslovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek: 8.00 - 15.00
sreda: 8.00 - 17.00
petek: 8.00 - 13.00

Uradne ure župana Občine Postojna

Občani, ki se želijo osebno pogovoriti z županom, se lahko naročijo pri tajnici župana osebno vsak dan ali po telefonu: 05/728-0789.

Uradne ure za neposredno poslovanje občinske uprave (referenti):

ponedeljek: 8.00 - 12.00, 13.00 - 15.00
sreda: 8.00 - 12.00, 13.00 - 17.00
petek: 8.00 - 13.00

Beseda župana

Spoštovane občanke in občani!

Dogodek, na katerega se pripravljamo praktično že več kot leto, je pred vrati. Praznovanje stote obletnice pridobitve mestnih pravic je v zadnjih mesecih pomembno zaznamovalo naše delo, nam narekovalo tempo in nam dajalo zagon. V obujanju preteklosti smo ponovno spoznavali svoj kraj ter se spominjali velikih ljudi in dogodkov v naši zgodovini. Veliko jih je bilo in prav je, da jih poznamo, saj jim le tako lahko izkažemo primerno spoštovanje in zahvalo. Prav zato smo se ves čas trudili, da je tema praznovanja ostajala aktualna, da smo skušali o tem seznaniti in obvestiti vse, ki v teh krajih živimo. Samo letos imamo priložnost praznovati to obletnico in prav visoka številka ji daje poseben pomen in svečanost.

Pomembno je, da se zavedamo, da smo ta kraj ljudje, ki v njem živimo, da kljub temu, da razmišljamo različno, opravljamo različna dela ter imamo različne interese in želje, celoto tvorimo šele vsi skupaj. V različnosti se dopolnjujemo in ustvarjamo širino, to nas bogati ter nam omogoča, da delamo boljše. Spoštovanje te različnosti je osnova, na kateri je grajena skupnost, to je in mora biti imperativ.

Praznuje mesto in praznujemo mi vsi skupaj. Zato vsem skupaj želim lepo, prijetno in doživeto praznovanje. Naj bo napolnjeno z veseljem in ponosom, saj je delček slehernega med nami vtkan v zgodbo in podobo tega mesta in naših vasi. Bodimo ponosni na svoje mesto, na njegove pretekle in današnje uspehe. Z zavestjo o tem bomo brez dvoma lahko ponosni tudi na našo prihodnost.

Jernej Verbič, župan

Na občinski seji, pred mesecem dni, je svetnice in svetnike na mizah ponovno pričakal odlok o praznikih, vendar tokrat v nekoliko spremenjeni obliki, kot je bil sprejet v prvem branju.

V obrazložitvah smo lahko ponovno slišali, da je Občinski ljudski odbor Postojna leta 1958 kot spomin na dogodke iz narodnoosvobodilne borbe na območju občine Postojna (požiga goriva nemškemu okupatorju v Postojnski jami) za ljudski praznik občine Postojne proglasil 23. april.

Kaj določa novi odlok o praznikih

23. april - dan spomina na žrtve 1., 2. svetovne in osamosvojitvene vojne ter vrednote partizanstva in TIGR-a

Glede na to, da so se v zadnjih 60-ih letih odvili tudi drugi zgodovinsko pomembni dogodki za mir in svobodo slovenskega naroda, je bil v sodelovanju s strokovnjaki s področja zgodovine pripravljen predlog, ki predvideva širšo dimenzijo praznika na dan 23. aprila. Ta naj bi se smiselno preimenoval v dan spomina občine Postojna, ko bi počastili spomin na vse, katerih življenje so, v boju za obstoj slovenskega naroda, neizprosno terjale prva in druga svetovna vojna ter osamosvojitvena vojna. Spomnili pa bi se tudi vrednot TIGR-a in partizanstva. S tem bi na primeren način počastili boj partizanov, pripadnikov TIGR-a in sodelujočih v osamosvojitveni vojni.

Prav je, da se vseh teh dogodkov spominjamo s ponosom in jim damo primerno težo, kar določa Dan spomina. Na ta dan se bodo tudi v bodoče podeljevala priznanja 23. april na slavnostni akademiji.

Josip Bajc: Ni res, da se ukinja 23. april

Občinski svetniki in svetnice na seji 7. aprila, ki je potekala v Jamskem dvorcu v Postojni.

14. april - spomin na dan ko je Luka Čeč odkril nove dele Postojnske jame

Dan spomina pa ni edino, kar naj bi v prihodnje praznovali Postojnčani. Glede na rezultate ankete, objavljene v zadnji številki našega občinskega časopisa *Postojna 1909* je največ anketirancev spontano predlagalo za občinski praznik dan, ko je Luka Čeč odkril nove dele Postojnske jame.

Zanimivo je, da so se občanke in občani spontano poistovetili z dnevom 14. april oz. Luko Čečem, kar so tudi pripisali v pričujoči anketi.

Pri občinskem prazniku gre torej za dogodek, ki je pomembno zaznamoval razvoj neke občine. Temu datumu daje veličino, težo in domačnost, po eni strani preprostost dogodka (Luka Čeč kot domačin, preprost jamski svetilničar), na drugi strani hrabrost (z brlečo svetilko v roki se povzpne in pogleda čez, tja, kjer domujejo pošasti in strahovi, tja, kamor

si pred njim ni upal še nihče). In končno, zaradi tega dogodka se začne nesluten razvoj: naslednje leto (1819) se jama odpre turizmu, obisk se povečuje in mesto čez 90 let dobi tudi mestne pravice, Postojna pa pristane na svetovnem zemljevidu, so še razlagali na občinski seji.

Vse to naj bi bilo ključno za to, da je 14. april najprimernejši dan za obeležitev občinskega praznika.

Temu predlogu so nasprotovali le svetniki strank SD, LDS in DESUS, večina predstavnikov svetniških skupin pa se je strinjala z novim Odlokom o občinskih praznikih, ki določa ...

... za občinski praznik 14. april (s slavnostno prireditvijo) in dan spomina 23. april (s svečano akademijo).

Kdo se zavzema za vrednote TIGR-a in NOB?

Minula dogajanja v občini, reakcije določenih strank po prvi obravnavi odloka, je komentiral tudi svetnik iz vrst SLS **Josip Bajc** in opozoril, da *“ni res, da se ukinja 23. april”*, kot so se izrazili nasprotniki uveljavitve odloka. *“Kot smo povedali že na prvi obravnavi, se prazniku dodaja vsebina in se 23. april obeleži kot dan spomina s svečano akademijo na kateri se podeli tudi priznanje 23. april. S tem odlokom bomo pravzaprav le legalizirali, tisto kar smo vsa ta leta v občini pravzaprav tudi že počeli; spominjali smo se grozot v Rižarni, pokopanih na pokopališčih Sv. Ivana v Trstu, požiga bencina in od leta 1993, ko je bila ponovno ustanovljena organizacija TIGR-a, tudi tigrovstva na Postojnskem,”* je obrazložil Bajc.

Vsak pa je še naprej vztrajal na svojem bregu in svetnica SD Karmen Pahor je zato obrazložila svoj glas proti: *“Nov praznik 14. april ima lahko neke nove vrednote, vendar kakšne so te vrednote in ali se lahko primerjajo s tem, kar nam je ponujal 23. april? Začetek turizma je pomemben za našo občino, mogoče je res Postojno uvrstil na svetovni zemljevid, vendar če se danes vprašamo, kaj predstavlja Postojnska jama za občanke in občane, bomo dobili zelo ambivalentne odgovore. Vemo, da je Postojnska jama v privatnem upravljanju, v privatni lasti in ga vodijo lastniki, ki iščejo predvsem lastni profit.”* Ob tem je podala tudi pomislek, kaj bo, v kolikor Istrabenz pristane v stečajju, a ji je Bajc hitro pojasnil, da *“Postojnska jama ni v lasti Istrabenza, Postojnska jama in Predjamski jamski sistem so bili in so last države. Delniška družba pa je bila prodana in se*

Margareta Srebotnjak Borsellino: Če je Rudi Bašelj s požigom bencina prižgal plamenico svobodi, potem je Luka Čeč tisti, ki je z odkritjem Postojnske jame prižgal plamenico razvoju Postojne.

je imenovala Postojnska jama, nato pa Turizem Kras d. d., kar pa bi morali občinski svetniki vedeti.”

Podžupan **Zvone Černač** je Pahorjevo ob tem tudi spomnil, da odlok iz leta 1958 prav tako govori o Postojnski jami ter požigu v njej in je potemtakem zanjo tudi to dejanje sporno, če je sporna obeležitev odkritja jame s strani Luke Čeča.

Da je občina in s tem tudi vsi občani še vedno povezani z Postojnsko jamo, je menila podžupanja **Margareta Srebotnjak Borsellino**, ki je opomnila na pridobivanje znatnih sredstev iz naslova koncesnine, ki bodo samo v letošnjem letu občinski blagajni prinesla nekaj manj kot milijon evrov.

Po dolgi razpravi in soočenju mnenj je bil predlagani odlok o praznikih večinsko sprejet, vendar je kljub uspešnemu zaključku glasovanja župan **Jernej Verbič** predlagal občinskemu svetu, da se glasuje in podpre referendum glede občinskega praznika. Za refer-

endum se je izjavila večina svetnikov, s čimer bodo občanke in občani Postojne 7. junija 2009 istočasno z volitvami v Evropski parlament glasovali o tem:

Ali se strinjate s tem, da se uveljavi Odlok o praznikih Občine Postojna, ki ga je občinski svet občine Postojna sprejel na 18. seji, 7. aprila 2009, ki za občinski praznik določa 14. april v spomin na dan, ko je domačin Luka Čeč 14. 4. 1818 odkril nove dele Postojnske jame, in Dan spomina občine Postojna 23. april kot spomin na strahote prve in druge svetovne vojne, na vrednote TIGR-A, NOB in osamosvojitvene vojne ter v spomin na žrtve z območja Postojne?

Lori Ferko

Med obravnavo odloka so se s strani SD, LDS, DeSUS in ZZZP v javnosti pojavile manipulacije v zvezi s praznovanjem 23. aprila, ki so bile najbolj grobo izražene na tiskovni konferenci 18. marca, ko so se predsedniki teh strank podpisali pod sledečo izjavo: *“Žalosti nas tudi dejstvo, da se v revanšističnem dubu skuša partizanski boj za svobodo prikazati kot zločinsko dejanje”*.

To je laž, ki želi na najbolj grob način razvrednotiti partizanstvo, tigrovstvo, osamosvojitveno vojno ter spomin na vse žrtve, ki so padle v boju za svobodo našega naroda.

Novi odlok je pomemben ravno zato, ker daje poudarek partizanom, tigrovcem, osamosvojiteljem in tistim, ki so Postojno postavili na svetovni zemljevid.

Zgodovina je bila, je in bo predmet stalnih vprašanj in dilem. Ko smo se z njo srečali v času šolanja, se nam je zdela samoumevna, danes pa spoznavamo, da se le-ta neprestano spreminja. A ne spreminja se zgodovina, pač pa njena interpretacija. Vsak kritični zgodovinar poudarja problematičnost nizanja podatkov in podajanja zgodovinskih dogodkov, saj nihče, kljub prizadevanju za objektivnost, ne mora sestopiti iz zgodbe. Po številnih debatah in premlevanjih iz preteklosti se s starejšo zgodovino nekako sprijaznimo, sodobna zgodovina pa ostaja prizorišče nenehnih ideoloških besednih vojn. Že znotraj stroke prihaja do manjših in večjih razhajanj, ta pa so zaradi emocionalnega aspekta znotraj prebivalstva toliko močnejša.

V Občini Postojna je v tem času politično prizorišče preplavljeno z debatami, ki se bolj ali manj navezujejo na dosedanji in predlagani občinski praznik. Tudi zato smo si zamislili, da bi nekaj Postojnčanov povprašali za njihovo mnenje, zato smo jim zastavili naslednje vprašanje:

Ali se strinjate s tem, da se uveljavi Odlok o praznikih občine Postojna, ki ga je Občinski svet občine Postojna sprejel na 18. seji, 7. aprila 2009, ki za občinski praznik določa 14. april v spomin na dan, ko je domačin Luka Čeč 14. 4. 1818 odkril nove dele Postojnske jame; 23. april pa ostane dan spomina občine Postojna v spomin na strahote prve in druge svetovne vojne, na vrednote TIGR-a, NOB-ja in osamosvojitvene vojne ter v spomin na žrtve z območja Postojne?

A se je hitro izkazalo, da je tematika tudi med našimi anketiranci povzročila nelagodje, saj jih je nekaj izrazilo željo, da javno raje ne bi izpostavljali svojega mnenja, med njima sta bila tudi predstavnika krajevnih skupnosti Razdrto in Slavina - Rudolf Blažek in Jože Šabec ter predstavnik veteranske organizacije Postojna Danilo Korče. Prijazno pa so se odzvali ostali, ki smo jih zaprosili za njihovo mnenje. Njihova razmišljanja vam podajamo v nadaljevanju.

Stane Vidmar, predsednik Krajevne skupnosti Studeno:

“Povsem se strinjam s predvidenim odlokom o prazniku, saj se mi zdi to smiseln način in prav je tako, da se ta dva praznika loči.”

Edvard Progar st., predsednik Odbora za podelitev priznanj Občine Postojna »23. april«:

“Strinjam se s tem, da občinski praznik ostane tak, kot je, mogoče se mu lahko doda neko novo vsebino oz. se ga malo popestri. Prav tako pa se se strinjam, da se določi poseben datum, s katerim bi primerno obeležili dan, ko je Luka Čeč odkril Postojnsko jamo. Obenem predlagam in menim, da bi bilo prav, da bi za častnega občana, sicer posthumno, poimenovali in nagradili prav njega - Luka Čeča. To si najbolj zasluži in nihče ne bi imel nič proti.”

Vera Brgoč, dobitnica priznanja »23. april« v letu 2005 za življenjsko delo:

“Če si 51 let živel s tem, je zelo težko, če ti to nekdo iztrga iz srca. A ker gre čas res naprej, mu je potrebno slediti, je pa potrebno poslušati tudi ljudi in ljudje bodo na koncu odločili.

Tudi Luka Čeč je zame pomemben. Torej jaz sem prej pričakovala, da bo ta človek imel en spomenik, da se bo lahko identificiral. Vsak vpraša, kdo je odkril Postojnsko jamo in kdo je to, saj ne more vsak prebrati tistega, kar je na plošči napisano v slovenskem jeziku, tukaj imamo vendar tudi tuje turiste. Mislim, da je to tudi ena velika stvar.

Mi smo zelo ponosni na tega Postojnčana in zato je treba, prav njega, tudi dvigniti iz podzemlja.”

Alojz Pavčič, predsednik Krajevne skupnosti Landol:

“Strinjam se z odlokom, saj kot je bilo zapisano v obrazložitvi, mora biti praznik resnično pravi praznik. Dosedanje praznovanje naj ostane kot dan spomina na boj za osvoboditev, prav tako pa naj se mu dodajo še preostale vrednote oz. zgodovinski dogodki, ki morajo biti prav tako primerno obeleženi. Tudi tigrovci so se namreč, pod Italijo borili za naš narod in samostojno Slovenijo in to je bil še čas pred tistim, ki je osnova za dosedanji praznik. Sicer pa mora občinski praznik obeležiti nekaj posebnega - kar je pomembno za celotno občino. In to je tudi naša Postojnska jama, saj je Postojna kot mesto v Evropi poznana predvsem po jami, ne pa po dogodku, ki je osnova za dosedanji praznik.”

Postojnska občina je s slavnostno prireditvijo v kulturnem domu počastila občinski praznik. Ob tej priložnosti je župan Jernej Verbič podelil tri priznanja in plakete Občine Postojna »23. april« za leto 2009, v galeriji Na vogalu pa so na ogled odprli razstavo izdelkov iz likovno-literarnega natečaja za otroke in mladino.

Na slovesnosti s kulturnim programom je imel pozdravni nagovor župan občine Postojna **Jernej Verbič**, ki je občankam in občanom iskreno čestital ob občinskem prazniku in se spomnil zgodovinskih dogodkov, na katerih je bila zasnovana proslava. Ob tem je poudaril, "da je na nas samih, koliko te vrednote ponotranjimo, jih naredimo za svoje ter koliko zaznamujejo naša življenja in se nas dotaknejo. Naš odnos do preteklosti ni le odnos do zgodovine, do dogodkov, ki so se nekoč zgodili in z nami nimajo kaj dosti skupnega, pač pa so del nas in našega značaja. Nas tako ves čas opominjajo in pomagajo razumeti sedanost, prav tako kot nam znajo nakazati prihodnost."

V svojem življenju in delu pa ves čas poudarja vrednote tudi slavnostna govornica letošnje prireditve **Vera Brgoč**, dobitnica priznanja

Slovesnost ob občinskem prazniku

»23. april« za leto 2005 (za življenjsko delo), predvsem pa poznana kot pedagoška, kulturna in družbeno dejavna občanka. Uvodoma je povedala, da se je občinski praznik rodil iz bolečine in poguma, zrasel iz pridobitev našega boja za svobodo, človekove vrednote in delovne zmage, pa ta praznik po njenih besedah ni samo spomin na boleče dni naše zgodovine, ampak trudi praznik naših uspehov, našega razvoja. "Gospodarskega, kulturnega, socialnega in končno tudi našega notranjega duba. Ozrmo se okrog po našem mestu, po naših vaseh, do katerih peljejo lepše in širše poti. Naše mesto se odeva v novo preobleko, z novimi zgradbami, ki spreminjajo njegovo podobo in počutje občanov. Nastajajo lepi drevoredi in z njimi lep dohod do mesta, nastajajo zelenice, v katere se naše oko tako rado zazre. Širijo se parki, kjer posedajo naši stari občani, širijo se šole, zidajo se nove soseske, igrišča za otroke, oživljajo se festivali za mlade, kjer vsak dobi svoje mesto ust-

varjanja. Obnavlja se knjižnica, kraljica našega duba, Inštitut za raziskovanje krasa, ki z raziskavami bogati naše védenje, Notranjski muzej pa s prenovo stavbe gradi mostove med preteklostjo in sedanostjo."

Svoj govor pa je Brgočeva zaključila z mislijo, da spremembe rušijo tudi miselnost, "kajti človeški um prodira naprej v nevidne dalje. Vse polno je pobud in izzivov, vsak mora položiti svoj kamenček v skupni mozaik. Občina Postojna spreminja svojo podobo, vse to je naš ponos, naša prihodnost in naše lepše življenje."

Prireditve so ves čas dopolnjevali in tudi zaključili nastopajoči s kulturnim programom, med njimi **Baletno društvo Postojna**, **Mešani pevski zbor Studeno**, učenki Glasbene šole Postojna **Lana Batagelj** in **Sara Gavranic** ter recitatorji. ❀

Lori Ferko

Župan je letos podelil občinske plakete:

ANDREJU BRATOŽU

ki ga širši javnosti ni potrebno posebej predstavljati, saj si je skozi svoje dolgoletno delo zagotovil visoko prepoznavnost. Predvsem v zadnjih petnajstih letih, ko z oddajo Prijatelji, ostanimo prijatelji oblikuje nedeljske dopoldneve, se je njegova prepoznavnost razširila daleč prek meja naše občine, oddaja pa je postala prava zaščitna znamka in prireditve, ki vsako leto v Postojno privabi veliko množico ljudi od blizu in daleč.

Kot zavzet kulturni delavec pa se je po osamosvojitvi zelo zavzemal tudi za to, da bi Kulturni dom v Postojni dobil novo in lepšo podobo, kar je bilo nujno za to, da se kulturi podari mesto, ki ji v vsaki razviti družbi mora pripadati.

Poleg dela na kulturnem in humanitarnem področju je že od nekdaj zelo aktiven tudi na športnem področju, kjer so njegovi uspehi prav tako zelo vidni in številni. Kot učitelj smučanja je še na smučišču »Konka« učil mnoge mlade smučarje, kar je med drugim opisal tudi v Kroniki učiteljev in vaditeljev smučanja. Je tudi pilot, eden od ustanoviteljev Aerokluba Postojna, njegov dolgoletni predsednik in aktiven član. ❀

IVU BALONU

čprav po rodu ni iz teh krajev, je s svojim delovanjem močno vpet v življenje naše občine. Kot voznik reševalec je opravljal prav posebno in zelo naporno delo v časih, ko opremljenost reševalnih vozil ni bila taka kot danes, prav tako pa so bile veliko slabše tudi prometne povezave. Služba, kjer lahko minute odločajo

o življenju in smrti, je vsekakor zelo odgovorna in stresna, to pa pomeni, da je posameznik v njej lahko uspešen, le če na svoje delo ne gleda le kot na službo, ampak kot na poslanstvo. Službena pot Iva Balona je bila vsekakor zelo uspešna, o čemer priča o njegova skrb za sočloveka, želja pomagati, pa tudi nesebična pripravljenost darovati del svojega časa in moči za to, da je delo dobro in pravočasno opravljeno. V trenutkih največje stiske, ko je človek najbolj ranljiv, ko potrebuje pomoč in se nemara bori za življenje, je roka sočloveka vredna čistega zlata. Prav zato to ni le služba,

ampak poslanstvo.

Delovanje Iva Balona pa ni bilo omejeno le na službo reševalca. Veliko dela in energije je vložil tudi v ustanavljanje Zveze šoferjev in avtomehanicov, ki prav letos praznuje petdeset let delovanja. V povezavi s tem si je s kolegi ves čas vztrajno prizadeval, da bi bil poklic šoferja priznan in umeščen v register poklicev. Je tudi nosilec značke Vzoren voznik in predan pomočnik Sveta za preventivo pri vzgoji in usposabljanju otrok za kolesarski poklic. V okviru tega še vedno vsako leto pomaga pospremiti najmlajše šolarje na njihovi varni poti do šole. 🌸

MILENI NOVAK

ki že več kot 30 let dela v pisarni Krajevne skupnosti Postojna, največji krajevni skupnosti v naši občini. Veliko dela in zagnanosti je potrebno vložiti v številna usklajevanja in sodelovanje tako z ostalimi krajevnimi skupnostmi kot tudi z občinsko upravo. Le z nenehnim delom in zagnanostjo se lahko skupnost razvija, saj je živ organizem, ki ga je potrebno temu primerno obravnavati.

Zelo pomembno vlogo je Milena Novak imela tudi pri akciji obdaritve bolnih in ostarelih ob božično-novoletnih praznikih. V prvih letih je bilo obdarjenih nekaj deset bolnih in ostarelih, v letih, ki so sledila, pa je v sodelovanju s somišljeniki želela obdariti še več ljudi in akcijo razširiti ter obogatiti. Z veliko predanosti in želje pomagati je k sodelovanju privabila tudi ostale krajevne skupnosti, Rdeči križ, Karitas, Zvezo borcev, Zvezo upokojencev, Zvezo invalidov in druge, ki so pomagali akcijo pomembno razširiti in ji dati še večji pomen. V vseh krajevnih skupnostih v naši občini je zato ob božično-novoletnih praznikih obdarjenih več kot 700 bolnih in ostarelih, gonilna sila akcije pa še vedno ostaja Milena Novak. 🌸

Dobitniki letošnjih priznanj Občine Postojna »23. april«:

FRANC ŠIRCA

ki je v ljubezni do domovine in predanosti svobodi v zgodnji mladosti stopil v vrste partizanov. Ko je človek prigan v kot, ko mu grozi, da bo izgubljeno vse, kar oblikuje njegovo življenje in prepričanje, takrat se v njem porodi želja po uporabi, ki je močnejša od strahu pred krutimi posledicami.

Izkušnja vojne je kruta in nepojmljiva vsakemu, ki je ne doživi. V človeku najde tisto najbolj kruto, a prav tako skozi nešteta dejanja nesebičnosti in žrtve tudi tisto najboljše in najbolj plemenito. Preizkušnje in vrednote, pridobljene v tej kruti in težki šoli, so oblikovale njegovo delovanje in življenje tudi kasneje, vse do danes. Vestno in z veliko hvaležnosti je vrsto let skrbel, da spomin na padle ni zbledel. Veliko ur prostovoljnega dela je vložil v urejanje spomenikov. 🌸

SANDI CURK

za delovanje na področju z mladimi, humanitarnosti in ostalih dejavnosti. Kot vzgojitelj in pedagoški vodja je prebil mnogo let skupaj v koloniji z otroki in jim ostal v prijetnem spominu predvsem kot dober vzgojitelj in pedagoški vodja z velikim smis-

Priznanje je iz rok župana prevzela hčerka Nina Curk.

lom za združevanje in sklepanje prijateljstev. Še danes, po toliko letih, se ga spominjajo kot izjemnega organizatorja kulturnih, športnih in zabavnih prireditev, ki so jih občudovali otroci iz vse Slovenije.

Občankam in občanom pa je Sandi Curk postal še bolj znan v letu 1994, ko je z ustanovitvijo Radia 94 pripomogel k pluralizaciji medijskega prostora.

Radio94 in NTR letos praznuje 15. obletnico ustanovitve. Postojna ima medij, ki deluje na območju celotne regije in s tem krepi prepoznavnost Postojne. 🌸

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV OBČINE POSTOJNA

ustanovljeno 9. aprila 1955. Že iz letnice ustanovitve je razvidno, da letos praznuje zavidljiv jubilej. Sprva je bilo to podružnica zveze ZŠAM, zdaj pa polnih petdeset let deluje samostojno in uspešno kot Združenje šoferjev in avtomehanicov občine Postojna.

Nanovo ustanovljena podružnica je takoj pričela s svojimi aktivnostmi: organizirala je tečaje za pridobitev ustrezne kvalifikacije za voznika-šoferja. V štirinajstih tečajih je visoko kvalifikacijo za šoferje pridobilo 79 voznikov-šoferjev. 152 članov pa splošno kvalifikacijo. Prvotni namen podružnice je bil strokovno usposabljanje za poklic šoferja, pri čemer je zveza omogočala svojim članom njihovo strokovno rast.

Vse od leta 1958 pa do danes združenje skrbi tudi za mlajši rod. Njegovo delovanje je nepogrešljivo v okviru delovanja Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Postojna. Ves čas člani ZŠAM usposabljuje učence za pridobitev dovoljenja za kolesarski izpit, in to v obeh šolah v Postojni, Prestranku in podružnicah. 🌸

Z naložbami in razvojem do višje kvalitete življenja v mestu in občini

Finančno in investicijsko gledano, je postojnska občina minulo leto zaključila več kot uspešno, saj ob drugih pozitivno naravnanih dejavnikih občina še vedno ostaja skorajda nezadolžena. Gospodarska in finančna kriza tako nista načeli njenega poslovanja, zato že nastajajo nove naložbe in razvojne perspektive, ki bodo po besedah župana omogočile višjo kvaliteto bivanja tako v središču kot na obrobju občine.

Kako ocenjujete možnosti uresničitve celotnega obsega letošnjega občinskega proračuna in kako bi utegnila vsesplošna kriza vplivati na višino pričakovanih prihodkov?

Računamo, da bomo tudi leto 2009 speljali tako, kot smo načrtovali. Upamo, da bodo prihodki od koncesije, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in ostali stalni prihodki pritekali normalno. Podatki o prilivih v prvih treh mesecih so dobri, zato mislim, da kriza pri nas ne bi smela imeti večjih posledic, razen če bi država sredstva primerne porabe oziroma denar za razvoj občin zmanjšala. V kar pa nekoliko dvomim, kajti ne zdi se mi smiselno zmanjševati sredstva občin, saj so še druga področja, kjer je moč varčevati, ne pa pri razvoju občin. Še posebej zato, ker je investicijsko področje občin vezano tudi na sredstva evropske unije in kohezijske strukturne sklade.

Kateri so obstoječi naložbeni načrti, ki še čakajo zdajšnje občinsko vodstvo in upravo na realizacijo, ter katera izmed prihajajočih investicij bo najbolj obsežna?

Na občini že pripravljamo proračun za prihodnje leto, vendar čakamo še na tretji sveženj vladnih ukrepov, da bomo vedeli, na katera sredstva lahko računamo. Sicer pa so pred nami investicije v gradnjo novega gasilskega doma v Postojni, dozidava vrtca v Postojni, gradnja šole v Prestranku, obnova šole in gradnja telovadnice v Hruševju ter drugi projekti. Vsekakor pa bosta med največjimi gradnja širokopasovnega omrežja in obnova vodovoda. Upam, da jih bomo uspeli uresničiti, morda ne v tako velikem obsegu kot doslej, vendar bomo skušali narediti čim več. Tudi z državnimi in evropskimi sredstvi, saj se bomo prijavljali na vse razpise.

Občina Postojna je v zadnjih letih dosegla velik napredek; kaj je bilo tisto, kar je omogočilo nenaden in močno pospešen razvoj?

Hitre in velike korake smo lahko delali iz več razlogov. Spremenilo se je financiranje občin, ki dobijo več kot v preteklosti, in postojnska občina je že skoraj samozadostna, tako da dobiva le še minimalna sredstva iz finančne iz

Foto: Leo Caharija

Telovadnica OŠ Antona Globočnika

Park pod Javorniki

Foto: Leo Caharija

ravnave. Uspeli smo pridobiti koncesijo, postaviti nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča tako, da več plačujejo veliki trgovinski centri kot zasebniki, uspešni smo na razpisih za evropska in državna sredstva. Pomembno vlogo pri tem je odigrala delavna in ambiciozna občinska uprava, naloge pa smo lahko izpeljali tudi zaradi razumevanja in sodelovanja občinskega sveta.

Ali je v teh letih napredka katero področje kljub investicijam ostalo zapostavljeno s strani občanov oz. interesentov in bi mu morda bilo potrebno v prihodnje nameniti več pozornosti?

Uredili smo podjetniški inkubator, vendar ga nekako ne moremo napolniti. Kot da podjetniki ne morejo premagati razmišljanj, da na Postojnskem vse temelji zgolj na turizmu, lesu in kovinski industriji. Glede na to, da

smo v eko regiji, bomo v novem občinskem prostorskem načrtu predvideli območja za manjša družinska podjetja, ki naj bi bila poleg turizma in šolstva nosilec razvoja občine v prihodnje. 🌿

Lori Ferko

Podjetniški inkubator v Velikem otoku

Fontana na mestnem trgu

V okviru ureditve mestnega trga bo v poletnih mesecih urejena tudi fontana v obliki silhuete človeške ribice, ki bo vključno z vodnim motivom ponazarjala pojavljanje in izginjanje vode na Krasu.

Občanom bo poleg izgleda nudila tudi prostor za druženje in osvežitev.

Iz poslanskih klopi

Čigava je Postojnska jama?

In čigava bo jutri?

Kaj imamo pravzaprav od nje?

Milijon EUR koncesnine letno = NIČ?

Vprašanja, ki si jih v zadnjih dneh zastavlja marsikdo v Postojni. Še posebej po tistem, ko smo na občinskem svetu iz ust svetnikov Socialnih demokratov lahko poslušali o tem, da od Jame nimamo nič, itak pa je po njihovem Jama od Istrabenza (torej od tajkunov) in po tistem, ko smo na spletni strani lokalnega odbora LDS lahko prebrali nekaj podobnega.

Dovolite mi torej, spoštovane bralke in bralci, da se tokrat posvetim temi, ki trenutno resda ne spada med moje zadolžitve v poslanski klopi, me je pa v preteklem mandatu zaposlovala kar nekaj časa. Pa ne le mene. Vse tiste, ki smo si prizadevali, da bi naše okolje od naše Jame končno nekaj imelo. In v tem smo bili uspešni. Tudi zaradi takratne Janševe vlade in zaradi okoljskega ministra Podobnika, ki sta imela posluš za naše razvojne ambicije.

Kaj smo imeli od Jame v preteklosti in kaj imamo od nje danes?

Je milijon EUR koncesnine letno res enako NIČ?

Pod dvanajstletno vladavino tistih, ki nam vladajo sedaj, od Jame res nismo imeli nič. Niti tolarja!

Šele sprememba zakonodaje v letu 2006, predvsem pa sprememba Uredbe v letu 2007 je omogočila, da skoraj celotna koncesnina ostane občinama Postojna in Pivka, država si zadrži samo simbolična dva odstotka in pol. Trenutno dobi občina Postojna iz naslova koncesnine Postojnske jame 1.000.000,00 (en milijon) evrov letno. Tudi zaradi tega denarja lahko v Postojni investiramo več kot kdajkoli poprej. Pred letom 90, v drugačnih razmerah, pa je bila Jama udeležena skoraj pri vsaki večji investiciji na Postojnskem in Pivškem. Zato je trosenje poenostavljenih floskul o tem, da od Jame itak nimamo nič, neodgovorno, predvsem pa nepošteno do vseh, ki so bili in ki so pri Jami zaposleni danes, predvsem pa do vseh, ki so skrbeli in skrbijo za to, da je v Postojni v različnih projektih od bolnice do športnega parka, vodovoda, cest in ostale infrastrukture ostalo čimveč denarja, ki je bil ustvarjen pri Jami.

Čigava je pravzaprav Postojnska jama?

Postojnska jama je bila, je in bo naša skupna dediščina. Ker gre za naravno vrednoto, bo kot taka vedno tudi ostala. Milijoni let so bili potrebni, da se je pokazala v vsej svoji lepoti. In potem je prišel preprost, pogumen svetilničar, Luka Čeč, ki je pred 191 leti, 14. aprila pogledal tja čez in izrekel stavek, ki bo večno zapisan v zgodovino: "Tu je nov svet. Tu je paradiz". Leto zatem je bila Jama odprta za turistični obisk, začel se je razvoj, ki je Postojno pred sto leti pripeljal do mestnih pravic. Postojna je pred sto leti dobila listino o mestnih pravicah, zapisano v slovenskem jeziku! In začela se je razvijati tudi v upravno-političnem smislu. Temelj vsemu pa je Jama. Vedno je bila in vedno bo. Postojna se je na svetovni zemljevid vpisala zaradi Postojnske jame. V nasprotnem bi bila ena dolga vas ali pa še to ne.

Kaj bo z Jamo jutri?

Tako jutri kot pojutrišnjem in čez milijon let bo Postojnska jama ostala nam in našim zanamcem.

Ker pa smo na Jamo in naše prednike ponosni, smo upravičeno zaskrbljeni, kaj bo s podjetjem, ki jo upravlja. Če se bo podjetje Turizem Kras prodalo, kupilo pa ga bo drugo slovensko podjetje ali konzorcij domačih podjetij, ni nobene garancije, da podjetja čez čas ne bodo prodali naprej. Primerov je v Sloveniji, kolikor hočete. Spomnimo se samo Banke Koper. Kupila so jo tri slovenska, domača, naša podjetja. Prej kot v treh letih je pristala v naročju Italijanov. Iz tega razloga je prav, da se je pobudi za ustanovitev konzorcija za nakup podjetja, ki upravlja z Jamo, pridružila občina Postojna, ki želi preprečiti nadaljnjo prodajo tujemu ali kateremukoli lastniku. Zanimivo pri tem je, da nekaterih ne skrbi, ali bo ta pobuda uspela, pač pa to, kje bo občina dobila denar? Brez večjih težav in mnogo lažje bi ga lahko dobila tam, kjer ga bodo iskali ostali družbeniki, pa to ne bi bilo modro.

Največja garancija za to, da bo Postojnska jama resnično naša in da bomo vsi čutili pripadnost do nje, ki je nekateri sedaj žal ne čutijo, je lastništvo Postojnčanov. Delež občine v višini 50% plus 1 delnica namerava občina ponuditi v odkup vsem občanom pod enakimi pogoji. Samo na tak način bomo ustvarili tisto prepotrebno vez med nami in Postojnsko jamo in zagotovili njeno ustrezno, dolgoročno in stabilno upravljanje.

Mogoče se sliši prepotentno, vendar gre za odločitev, ki jo je na nek način mogoče primerjati s pogumnim dejanjem Luke Čeča pred 191 leti. Takrat je bil potreben predvsem pogum. Danes pa so poleg tega potrebni sloga, sodelovanje, zaupanje. Bomo zmogli?

Zvone Černač

Ob letošnjem jubileju - 100. obletnici pridobitve mestnih pravic Postojni, ki jo bodo občanke in občani obeležili s petkovo slovesnostjo v Jamskem dvorcu, bo prvič podeljen naziv častni občan in trije nazivi častni meščan. Dobitniki bodo naši domačini, ki so zaznamovali naše mesto in njegovo ime ponesli tudi v tujino.

Častni občan Alojz Srebotnjak

Alojz Srebotnjak sodi med naše najuglednejše glasbene ustvarjalce in glasbene pedagoge, njegova izjemna glasbena skladateljska ustvarjalnost pa zaokrožuje že šest desetletij.

Rodil se je v Postojni leta 1931. Tukaj je obiskoval osnovno šolo in v šolskem letu 1948/49 maturiral. Študij je nadaljeval na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je leta 1958 diplomiral na oddelku za kompozicijo v razredu prof. Lucijana Marije Škerjanca, kasneje pa se je izpopolnjeval še v Rimu, Sieni, Londonu in Parizu.

Njegov glasbeni opus je izjemen in po vsebini bogat, saj sega od solistične do komorne glasbe, od zborovske do vokalnoinstrumentalne in orkestralne glasbe, zajema pa tudi baletno, scensko in filmsko glasbo. Njegov prispevek na tem področju po mnenju strokovnjakov "sodi v sam vrh naših filmsko-glasbenih realizacij, ki so dale poseben umetniški pečat izrazu posameznega filma". Za glasbo v filmu Balada o trobenti in oblaku je tako prejel nagrado na filmskem festivalu v Puli. Ustvaril je številna temeljna dela, nepogrešljiva za razvoj sodobne slovenske glasbene umetnosti, njegova dela pa predstavljajo našo

umetnost tudi v mednarodnem smislu na najvišji profesionalni ravni. V svojih skladbah je vseskozi zrcalil našo rodno zemljo in slovenskega človeka, v številnih delih tudi v prefinjenih obdelavah ljudskega izročila. Že dolgo so njegove skladbe železni repertoar mnogih solistov, ansamblov in zborov, njegovo delo so izšla kot edicije uglednih glasbeno založniških hiš, izvedli so jih na številnih odrih festivalih v Evropi, pa tudi širše. Ob umetniškem ustvarjanju je svoje bogato znanje posredoval številnim študentom, najprej na Pedagoški akademiji v Ljubljani, med let 1970 in 2001 pa na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Za sovje skladateljsko delo, s katerim se je za vedno zapisal v spomin naše glasbene kulture, je dobil vrsto nagrad in priznanj, med njimi leta 1998 naše najpomembnejše odličje, Prešernovo nagrado, naslednje leto priznanje Občine Postojna »27. april« ter stanovsko, Kozinovo nagrado, za življenjsko delo pa leta 2005 tudi Župančičevo nagrado Mestne občine Ljubljana. ❀

Častna meščanka dr. Mita Sič Stegel

Dr. Mita Sič Stegel se je leta 1927 rodila v meščanski družini v Ljubljani, kjer je po osnovni šoli in gimnaziji študij nadaljevala na takrat novoustanovljeni Medicinski fakulteti. Že v osnovnošolskih in dijaških letih navdušena harmonikarica leta 1940 je osvojila prvo mesto na mladinskem tekmovanju v klavirski harmoniki, je pozneje ta instrument poučevala tudi na domovih. Še kot študentka so jo očarale gore in skorajda ni slovenskega vršaca, na katerega se ne bi povzpela, s prijatelji pa je osvojila tudi Mont Blanc in Grossglockner. Kondicija, ki jo je "nabirala" na Nanosu - nanj se je povzpela več kot 550-krat, ji je pomagala tudi pri smučanju, v katerem je tako kot v plezanju in naravi nasploh našla navdih, veselje in moč.

Po opravljenem specialističnem izpitu iz pediatrije je leta 1958 prišla v Postojno. Tu je na področju razvoja pediatrije orala ledino in ji s svojim delom in prizadevanji postavila pomembne temelje. Dolga leta je kot edina zdravnica pediatrijnja pokrivala otroški in šolski dispanzer, ambulante in posvetovalnice, Porodnišnico Postojna, redna cepljenja in obiske na domu za najširšo okolico Pos-

tojne. Ob preventivnem in kurativnem delu z otroki in šolarji pa je predavanji o pomenu otroškega varstva širila vedenje o tej pomembni veji medicine.

Udeleževala se je tudi na širšem družbenem področju. Bila je predsednica skupščine SIS za otroško varstvo, med leti 1965 do 1969 zvezna poslanka v socialnozdravstvenem zboru takratne Zvezne skupščine Jugoslavije, med leti 1983 do 1987 pa je opravljala dela in naloge direktorja Zdravstvenega doma Postojna.

Leta 1965 jo je predsednik Jugoslavije odlikoval z ordenom dela s srebrnim vencem, 1973. je prejela občinsko priznanje Društva prijateljev mladine, leta 1979 pa diplomu Združenja pediatrov Jugoslavije. Leta 1987 jo je Skupščina občine Postojna nagradila s plaketo občine Postojna za življenjsko delo na področju pediatrije. Sama meni, da je uspešno delo največje priznanje, in da so zdravi otroci tudi zanjo vsekakor največja nagrada. 🌿

Častni meščan Rafael Baraga

Rafael Baraga izhaja iz Loške doline. Druga svetovna vojna je bila velika prelomnica v njegovem življenju, saj mu je prekinila otroštvo in ga prisila, da je naglo odrasel. Zadnja leta vojne je skupaj z družino preživel med partizani v zavetju snežniških gozdov, saj bi bil zanje povratek v dolino usoden.

V povojnem obdobju se je kot dijak vključil v mladinske delovne brigade in sodeloval pri obnovi porušene domovine. Želja po znanju ga je gnala naprej; kot uspešen študent Fakultete za strojništvo v Ljubljani je v okviru mednarodne izmenjave študentov prakso opravil v Nemčiji. Po vrnitvi v domovino se je kot vodja razvoja zaposlil v podjetju Javor. Že takrat se je veliko posvečal vprašanjem in problemom ekološke narave, a svojih zamisli še ni mogel izpeljati.

Njegova prizadevanja in zagnanost niso ostala neopažena in zato je na zahtevo Občine Postojna in banke sprejel nov delovni izziv v podjetju Liv, ki je bilo zaradi visokih dolgov v težavnem položaju. Izvedel naj bi likvidacijo podjetja, z vztrajnostjo in učinkovitim delom pa jo je uspel preprečiti in še več. Skupaj s sodelavci so uvedli nove uspešne programe, ki dajejo Livu vsebino tudi danes. Z njim je podjetje raslo in postajalo pomemben steber gospodarstva v naših krajih, svojo dejavnost pa je širilo tudi v druge slovenske kraje.

Kot sekretar za industrijo je v osemdesetih letih odšel v Beograd. Še pred iztekom mandata je to pomembno in visoko funkcijo zamenjalo novo delovno mesto v podjetju Tomos Koper. Podjetje naj bi rešil iz hudih zagat. Napornega dela se je ob bogatih izkušnjah, s sposobnostjo in strokovnostjo lotil zagrizeno in odločno. Kmalu so prišli rezultati, nadaljnje delo pa mu je preprečila težka bolezen, s tem pa to konec poklicne poti.

Njegovo življenje in delo potrjujeta, da uspeh nikoli ne pride čez noč, da je vedno rezultat trdega in predanega dela, a tudi poguma in vizije. 🌿

Častni meščan Vladimir Pirih

Vladimir Pirih se je rodil leta 1922 v Lokovcu na Čepovanom. Po osnovnem šolanju v domačem kraju in v Hrušici ter gimnaziji v Malem semenišču v Gorici, kjer je maturiral leta 1942, je leto dni študiral v Benetkah, nato pa študij zaključil v Gorici. V novomašnika je bil posvečen leta 1946 v Hrušici.

Najprej je kot podravnatelj služboval v Malem semenišču na Reki, bil nato kaplan v Trnovem pri Ilirski Bistrici in škofijski tajnik na Reki, pa ponovno kaplan v Trnovem, nakar je avgusta 1962 postal stolni vikar v Koprju. V prvih dneh

septembra 1965 je prišel v Postojno, kjer je bil vse do upokojitve leta 2001 župnik in dekan. Službo dekana je opravljal kar trideset let. Še veliko je funkcij, ki jih je opravljal: dvakrat je bil soupravitelj župnij Matenja vas in Orehek, bil je škofijski in narodni delegat za pastoralno turizma, več let pa tudi škofov svetovalec in tajnik škofijskega glasbenega sveta. Leta 1976 je bil imenovan za monsignorja.

Svoje osnovno poslanstvo že vseskozi uspešno prepleta z glasbo. Ne le kot odličen organist in načrtovalec novih ali preurejevalec starih orgel, temveč tudi kot neumoren pevovodja. Povsod, kjer je služboval, je vodil pevske zборе, organiziral pa je tudi študijske dneve za organiste. Zaradi sovjega absolutnega posluha je bil nepogrešljiv sodelavec pri pregledu oziroma potrditvi več kot dvajset zvonov. Hitro je namreč ugotovil, kateri od zvonov se harmonično ujamejo. Zato je sodeloval pri nakupu novih zvonov za cerkve v Velikem Otoku, Stari vasi, Zagonu in Zalogu. Ob naštetem ne preseneča, da je avtor kar 899 skladb, ki jih ne pojejo in izvajajo le v postojnski, temveč tudi v drugih cerkvah.

Vedno je veder, pronicljiv ter zanimiv sogovornik in izjemen organist, ki o tem instrumentu govori z neizmernim žarom, sogovornika ne pušča ravnodušnega, hkrati pa vseskozi izkazuje skrb za sočloveka. Kot enemu od ustanoviteljev in dolgoletnemu tesnemu sodelavcu postojnske Karitas, posebej v času po agresiji JA, mu je Občinski štab za civilno zaščito leta 1992 podelil zahvalo za pomoč pri oskrbi in delu z begunci. 🌿

Župan občine Postojna Jernej Verbič ter podžupana Margareta Srebotnjak Borsellino in Zvone Černač so na tiskovni konferenci 26. marca predstavili poslovno poročilo občine za leto 2008. Obenem so predstavili tudi aktualne projekte, ki se že izvajajo oziroma se jih bodo lotili v letošnjem letu.

Jernej Verbič: Občina ni zadolžena

Kot je uvodoma povedal župan, je občina uspešno zaključila minulo leto, saj so bile v uresničene vse zastavljene naloge. Glede na zaključni račun so bili prihodki realizirani v višini 15.994.597 evrov, medtem ko je bilo odhodkov za 16.195.825 evrov. Polovica proračuna je bila namenjena za investicijske projekte, pri katerih pomemben delež predstavljajo sredstva iz sofinanciranja, pridobljena iz evropskih razvojnih skladov, državnega proračuna, Ministrstva za obrambo, koncesnine od Postojnske jame, ki so skupno nanese preko 2,8 milijonov.

Med pomembnejšimi projekti leta 2008 je župan na tiskovni konferenci izpostavil zaključena rekonstrukcijska dela ...

... na cesti okoli Soviča, cesti skozi Orehek (na fotografiji zgoraj),

na infrastrukturi Prečne ulice, krožišča ter parkirišča pri zdravstvenem domu ter na Reški, Tržaški in Kosovelovi ulici.

Izvedena je bila tudi ureditev večnamenskih objektov z zunanjo ureditvijo v športnem parku v Postojni (kegljišče)

in novogradnja mrliške vežice v Studenem.

Aktualni občinski projekti

Glede na sprejeti proračun in načrt razvojnih programov občine je za letošnje leto predvidenih za nekaj manj kot 22 milijonov evrov prihodkov, od tega bo več kot polovica znova zagotovljena za investicije. 6,4 mio evrov bo občina pridobila iz sofinanciranja, iz naslova

koncesnine pa je načrtovanih skoraj milijon dodatnih evrov, je napovedalo vodstvo postojnske občine.

Že v maju se bo predvidoma zaključila obnova Knjižnice Bena Zupančiča, med letošnjimi občinski projekti pa je načrtovana ureditev

mestnega jedra, parka za sodiščem, Trga padlih borcev (pred knjižnico), zaključila se bo prenova stavbe Notranjskega muzeja, medtem ko v Planini pričakujejo novogradnjo poslovilne vežice in pričetek prenove kulturnega doma.

“S pomočjo kohezijskih sredstev se bo pričela rekonstrukcija in razširitev centralne čistilne naprave Postojna, dokončano bo novo grobno polje pri pokopališču v Postojni,” je povedal župan Verbič in dodal, da se bo med večjimi investicijami, v skladu s prostorskim načrtom, pričela tudi realizacija izgradnje novega gasilskega doma z reševalno postajo v Postojni.

“Nadaljevali bomo z deli na področju infrastrukture, v okviru tega bodo dokončno urejene Reška, Tržaška in Kosovelova ulica v Postojni, kolesarska steza in hortikultura ureditev ob Reški in Titovi cesti, celotna komunalna infrastruktura in krožišče ob avtobusni postaji ter Ulica Pod ostrim vrhom,” je še dejal župan.

Tiskovna konferenca vodstva občine Postojna: podžupan Zvone Černač, župan Jernej Verbič (na sredini) in podžupanja Margareta Srebotnjak Borsellino.

Do optičnega omrežja brez proračunskih sredstev - Mestni avtobus bo gratis - Do notranje ureditve krožišč z donacijami

Največji delež povečanja sredstev glede na leto 2008 predstavlja 8 milijonov vreden projekt optičnega omrežja, ki bo v celoti realiziran s sredstvi, pridobljenimi s strani evropskega kohezijskega sklada ter zasebnega partnerja. Ta pomembni projekt, ki se bo izvajal letos in nadaljeval tudi v prihodnjem letu, bo omogočil dostop do širokopasovnega omrežja za vsa gospodinjstva v vseh naseljih postojnske občine.

V skladu s strategijo razvoja občine bo letos uveden tudi mestni avtobus, ki bo brezplačen za vse občane in bo omogočal dostop do pomembnejših lokacij v mestu Postojna. Prav tako pa po mnenju vodstva občine Postojna pomemben dosežek k nadaljnjemu razvoju predstavlja sprejem občinskega prostorskega akta za območje cele občine ter OPPN

Postojnska jama, katerih javna razgrnitev je potekala v mesecu marcu in aprilu.

Postojna bo prav kmalu postala prometno razbremenjena, saj bodo v njej nadvladala krožišča. V središču mesta bo zato ugasnil tudi semafor, ta bo svetil le še na glavnem križišču med Reško, Titovo in Tržaško cesto, a se tudi temu obeta, da bo v roku petih letih odstranjen zaradi dvopasovnega krožišča, ki bo sicer nastalo kot državna investicija.

Kljub temu, da se skozi krožišča že vozimo, pa njihovi t. i. “otoki” še niso dokončani. Podžupan Černač je razložil, da se jim “ni zdelo primerno, da v teh časih obremenjujemo občinski proračun” za estetsko ureditev notranjega dela krožišča, zato so se odločili, da bodo skušali pridobiti donatorska sredstva. Tako bo krožišče pri Mercatorju financiral Mercator,

Mercator se je že solidarno odzval na vabilo k financiranju bližnjega krožišča, ki bo v osrčju urejen na trake iz strižene žive meje, med njimi pa bodo zasajene cvetoče grmovnice.

novo nastajajoče med Reško in Tržaško cesto bo hortikultura uredilo Cestno podjetje Koper, za krožišče pri avtobusni postaji bo poskrbelo Primorje, krožišče pri vrtcu pa bo urejeno iz donacije podjetja Batagel & Co.

Podžupanja Borsellino je poudarila, da si občina prizadeva doseči zastavljene cilje, tako bo še do konca junija zaključena popolna rekonstrukcija vrtca v Postojni z dozidavo treh oddelkov, ki bodo omogočili, da bodo tudi v letošnjem letu v vrtec sprejeti vsi otroci. V celoti bo zamenjana tudi streha vrtca, urejena bo okolica in omogočen lažji dostop do vrtca.

Novogradnja Osnovne šole v Prestranku naj bi se po besedah podžupanje najverjetneje zamaknila v leto 2010, “saj želimo biti temeljiti in dobri, zato ne želimo, da bi bili zaradi finančne in gospodarske krize, ki žal gloda kost tudi na našem področju, prisiljeni v neko idejno rešitev, s katero ne bi bili zadovoljni.”

Za Občino Postojna bo torej leto 2009 zahtevno, podžupan Černač pa ocenjuje, da

Černač: Premajhna aktivnost državne politike

bodo načrti lahko uresničeni, v kolikor bosta občinska uprava in občinski svet delovala tako kot doslej. “Ta klima, ki je bila vzpostavljena v zadnjem obdobju, je zelo dobra in vsi skupaj smo sprejeli veliko pomembnih odločitev, kar se kaže tudi pri rezultatih,” meni Černač, a obenem opozarja na problem premajhne aktivnosti državne politike.

“Tisto, kar nas na tej poti ovira, upam da se bodo razmere spremenile, je neambiciozna politika na državni ravni. Trenutno nismo priča nobenemu razpisu, iz katerega bi lahko pridobili sredstva za posamezne projekte, prav tako se noben razpis ne načrtuje v rebalansu državnega proračuna,” še pojasnjuje Černač.

Nepovratna sredstva za rabo obnovljivih virov energije se po besedah podžupana Černača prepolavljajo, zaradi česar marsikateri izmed projektov, ki bi ga bilo nujno realizirati v letošnjem letu, ostajajo na istem mestu. Tako se bo zamaknila gradnja nove telovadnice pri Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna, že omenjena šola v Prestranku ter nekateri drugi projekti energetske učinkovitosti in sanacije javnih zgradb. Ob tem podžupan upa, “da se bodo ta razmišljanja na državni ravni spremenila in bomo priča drugačnemu gledanju, tako da bomo lahko za leto 2010 še bolj ambiciozno zastavili svoje načrte in jih tudi uresničili”.

Lori Ferko-

Na Notranjskem ponujajo vodo Obali

Vodstvo občine Postojna je na tiskovni konferenci med drugim predstavilo tudi predlog, ki ga je sprejel nadzorni svet javnega podjetja Kovod Postojna in poslal Ministrstvu za okolje in prostor v preučitev. Občini Postojna in Pivka se namreč oskrbujeta s pitno vodo iz vodovoda Malni pri Planini, kjer je dotok vode močan za 2.000 litrov na sekundo. Postojnčani in Pivčani skupaj potrebujejo za približno 300 litrov, preostanek pa bi zato lahko ponudili Obali, ki potrebuje do 700 litrov.

Ministrstvo za okolje se je medtem že ukvarjalo s celovito oskrbo z vodo Obale in Krasa, pri tem pa so proučili zgolj dve lokaciji vodnih virov. Akumulacija Padež, pri katerem so naleteli na nasprotovanja lokalnih skupnosti pri umestitvi v prostor, projekt pa se je izkazal tudi za krepak finančni zalogaj. Kot alternativa se je nato pojavila le še možnost vodooskrbe z Brestovico na Krasu, ki zagotavlja zajetje 560 litrov vode na sekundo. Druge variante vodnih virov za Primorsko pa na ministrstvu niso vzeli v obzir.

Podžupan Zvone Černač je povedal, da so že pred časom predlagali, da se država obnaša

Zanesljiv vodni vir so Malni.

kot dober gospodar pri investiciji težki, od 40 do 80 milijonov evrov, ravna gospodarno ter pouči vse možnosti. *“In tretja možnost, ki je po naši oceni najoptimalnejša, vendar ni bila vzeta v preučevanje, so Malni. Bistveno večji pretok, nobenih negativnih učinkov, s stroškovnega vidika, umestitve v prostor in izvedbe, najbolj racionalna investicija”*, še poudarja podžupan.

Načrti za projekt Malni so bili izdelani že predčasno, pridobljena je bila tudi večina služnosti pravic, sedaj pa bi bila po oceni župana Jerneja Verbiča potrebna le še majh-

na novelacija načrta, s čimer bi bila realizacija projekta tudi zelo hitro izvedljiva. Kovod se v tem času pripravlja tudi na rekonstrukcijo vodovoda, od Malnov do Soviča bo v celoti nadomeščen z novimi cevovodi, pri čemer je kapaciteta cevi pogojena s tem, ali bodo pristojni na Ministrstvu za okolje in prostor prižgali zeleno luč za Malne pri Planini. Kdaj lahko pričakujemo proučitev strategije, nam na ministrstvu niso želeli povedati, zato lahko samo slutimo, koliko časa bo minilo do prvih ocen projekta. 🌿

Lori Ferko

Z e na tiskovni konferenci smo izvedeli, da Občina Postojna pripravlja preoblikovanje obstoječega zavoda Ljudske univerze v Javni zavod za opravljanje dejavnosti na področju izobraževanja odraslih, športa, kulture in mladine Postojna oz. s krajsim imenom ZNANJE. Na občinski seji v začetku aprila so svetniki soglašali s predlaganim odlokom.

Podžupanja Margareta Srebotnjak Borsellino je na konferenci dejala, da si na občini želijo nadaljevati tradicijo izobraževanja odraslih in bodo zato ustanovili nov zavod, ki mu bodo dodali nove vrednosti, pri čemer gre predvsem za reševanje Ljudske univerze in racionalizacijo poslovanja, saj ta v sedanjih organizacijski obliki ne more preživeti.

V sklopu dejavnosti, ki jih bo upravljal zavod ZNANJE, bo tudi upravljanje postojnskega kulturnega doma.

Iz Ljudske univerze v zavod ZNANJE

S problematiko obstoja pa se soočajo v večini Ljudskih univerz, saj se povečuje konkurenčnost izobraževalnih programov, medtem ko se sistem financiranja ne odvija po načrtih. Podžupan Zvone Černač še poudarja, da novejših programov ni bilo na vidiku, v zadnjih dveh letih pa je precej bolj pogosto postalo neredno financiranje oz. zamik izplačila izvedenih projektov iz evropskega socialnega sklada.

Sprejeti novi odlok predvideva, da dosedanja izobraževalna ustanova Ljudska univerza ostaja samostojni del novega zavoda.

Poglejmo nekaj najbolj zanimivih na novo pridobljenih vsebin: izdajanje knjig, športne

Zavod ZNANJE bo imel enoto za izobraževanje odraslih, ki bo v novih okvirih lažje nadaljevala svoje 50-letno poslanstvo na področju izobraževanja odraslih.

aktivnosti, obratovanje spletnih portalov, umetniško ustvarjanje in poustvarjanje, dejavnost oglaševalskih agencij, organiziranje razstav, sejmov, srečanj, produkcija filmov, video filmov, televizijskih oddaj, snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij, radijska dejavnost, umetniško uprizorjanje, dejavnost tiskovnih agencij, fotografska dejavnost, rezervacije in druge s potovanji povezane dejavnosti, dejavnosti za nego telesa, obratovanje fitnes objektov, dejavnosti glasbenih in drugih umetniških šol itd. 🌿

LF

Nova ureditev parkiranja v mestnem središču

Občinski svet občine Postojna je na 17. seji občinskega sveta potrdil *Odlok o ureditvi in varnosti cestnega prometa v občini Postojna in Sklep o določitvi parkirnih območij in cen parkiranja v občini Postojna*. V njemu so določena nova pravila ureditve mirujočega prometa, uvedene so modre cone in plačljivost parkiranja. Odlok in sklep, ki urejata mirujoči promet, sta bila pripravljena na podlagi študije mirujočega prometa za obdobje do leta 2024, ki smo jo pripravili v občinski upravi.

V študiji je bilo ugotovljeno, da je nujno potrebno uvesti omejeno parkiranje na najbolj zasedenih predelih mestnega središča. **Uvedene so modre cone, ki imajo delovni čas vsak dan od 7.00 do 17.00 ure, ob sobotah od 7.00 do 13.00 ure, ob nedeljah in praznikih je parkiranje prosto.** Prav tako je neomejeno parkiranje izven delovnega časa modre cone.

OBMOČJE MODRE CONE I zajema:

- Tržaško cesto od križišča pri hotelu Kras do križišča za športni park,
- Trg padlih borcev,
- Gregorčičev drevored od Cankarjeve ulice do Ljubljanske ceste in
- parkirišče za poslovno stavbo Občine Postojna - Ljubljanska 4.

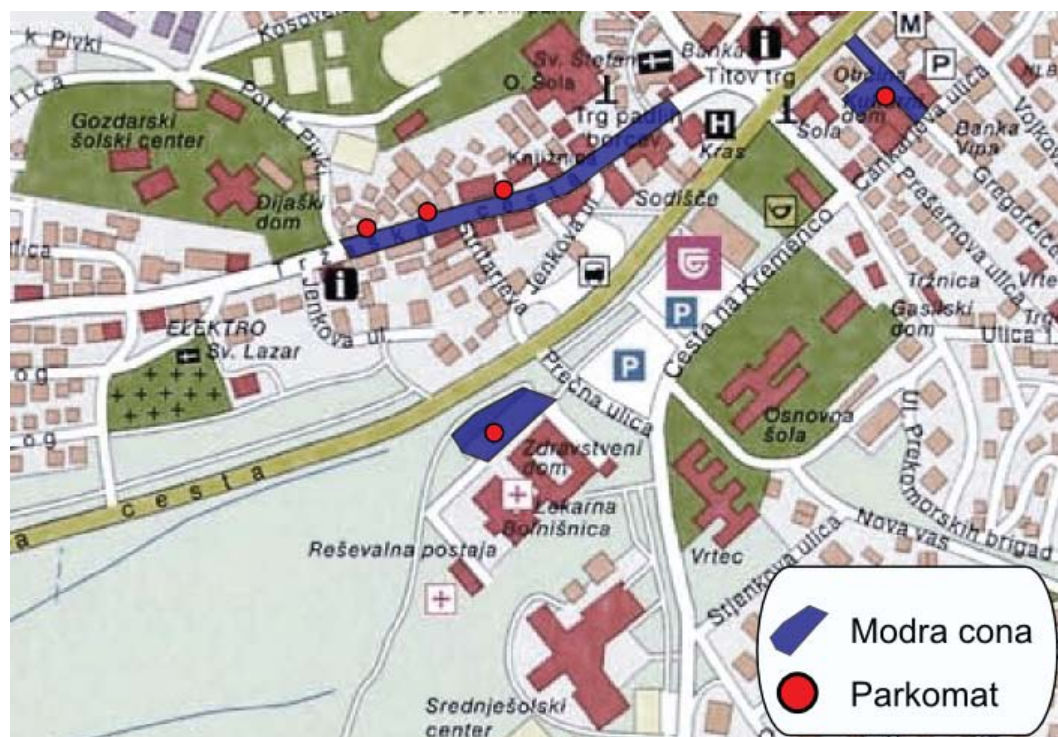
V tem območju je **prva ura parkiranja brezplačna, naslednje ure pa se plačuje po 0,50 € za prvo uro, za vsako naslednjo pa po 1,00 € na uro.**

Stanovalci Tržaške ceste od križišča pri Hotelu Kras do križišča z ulico Pot k Pivki, ki nimajo parkirišča za osebna vozila, si lahko zagotovijo **mesečne ali letne dovolilnice za parkiranje**. Za prvo vozilo na stanovanje občan plača simbolično ceno 10 € na mesec. Za drugo vozilo je cena dovolilnice 30 € na mesec, za tretje in naslednje vozilo pa 100 € na mesec. Po enaki ceni lahko dovolilnice kupijo tudi pravne in fizične osebe. Rezervirano parkirno mesto za avtomobil se lahko zakupi za 200 € na mesec, rezervirano parkirno mesto za avtobus ali avtodom pa za 300 € na mesec.

OBMOČJE MODRE CONE II

Na območju Zdravstvenega doma dr. Franca Ambrožiča med glavnim vhodom v zdravstveni dom in Titovo cest je območje modre cone II.

V tem območju sta **prvi dve uri parkiranja brezplačni, naslednje ure pa se plačuje po 0,50 € za prvo uro, za vsako naslednjo pa po 1,00 € na uro.** Pravne in fizične osebe lahko kupijo dovolilnice za parkiranje po 100 € na mesec, rezervirano parkirno mesto za avtomobil se lahko zakupi za 200 € na mesec, rezervirano parkirno mesto za avtobus ali avtodom pa za 300 € na mesec.

Na ostalih javnih površinah, kjer ni modre cone, je možen najem rezerviranega parkirnega mesta za avtomobil za 100 € na mesec in za avtobus ali avtodom za 150 € na mesec.

NAČIN PLAČEVANJA

Območje modrih con se bo v mesecu maju na novo označilo, na območju bodo postavljene obvestilne table z označbo prometnega režima. Za plačevanje bodo postavljeni parkirni avtomati z navodili za uporabo na naslednjih lokacijah:

- med parkiriščem za upravno stavbo Občine in Gregorčičev drevoredom,
- na parkirišču pri zdravstvenem domu,
- trije parkirni avtomati na različnih lokacijah po Tržaški cesti.

Na avtomobilu je **obvezno potrebno označiti čas parkiranja**. Listek iz parkirnega avtomata ali dovolilnico za parkiranje je potrebno namestiti pred prednje vetrobransko steklo. Po izteku dovoljenega časa parkiranja mora voznik vozilo odpeljati.

V primeru, da želi voznik parkirati do ene ure oz. dveh ur brezplačno, na parkirnem avtomatu le pritisne tipko **TISKAJ** in izpiše se mu listek, ki ga namesti na armaturo vozila.

V kolikor bi voznik želel parkirati dlje časa, mora času primerno vstaviti v parkirni avtomat kovance. Na ekranu se bo izpisoval čas parkiranja, po pritisku na tipko **TISKAJ** se mu bo izpisal parkirni listek.

Parkirni avtomat denarja ne vrača!

Za vozila invalidov s telesno okvaro, zaradi katere je njihovo gibanje oteženo in omejeno in je njihovo vozilo označeno s parkirno karto za invalide, ni potrebno vozila označevati s parkirnimi listki.

NADZOR NAD PARKIRANJEM

Nadzor nad izvajanjem odloka bodo vršili redarji, ki so zaposleni na Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu. Globa za neoznačeno vozilo (brez parkirnega listka ali dovolilnice) ali za avtomobil, ki mu je pretek čas parkiranja, je 80 € (ob plačilu v roku 8 dni se kazni prepolovi). ❀

*Dolores Dolenc Bajc
pomočnica župana za informatiko*

Nova podoba knjižnice

Med večjimi investicijami občine Postojna, ki bodo svoj finale dočakale v letošnjem letu, je tudi projekt razširitve, rekonstrukcije in preureditve prostorov Knjižnice Bena Zupančiča.

Knjižnica, ki se je pred obnovitvenimi deli soočala s prostorskimi problemi, danes dobiva novo podobo, prostore in opremo, obstoječi objekt pa bo sedaj v celoti namenjen za knjižnično dejavnost.

Prenova objekta, ki nastaja s pomočjo sredstev iz proračuna Ministrstva za kulturo, poteka razmeroma hitro, občani pa lahko pričakujejo, da bo knjižnica svoja vrata v prenovljene prostore odprla že prihodnji mesec.

Po dokončani obnovi se bodo gradbena dela preselila na trg pred knjižnico, ta bodo prav tako sofinancirana, in sicer s sredstvi Evropske unije. Dela se bodo pričela izva-

Do širokopasovnega omrežja brez proračunskih sredstev

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Občina Postojna je pridobila sredstva za financiranje projekta izgradnje OŠO s strani Evropske unije in državnega proračuna. Del projekta bo financiran tudi s sredstvi javno-zasebnega partnerja podjetja Valtel d. o. o., ki je izvajalec gradnje OŠO.

Omrežje bo zgrajeno s pomočjo optičnih vlaken, ki bodo omogočala koriščenje najnovejših multimedijских storitev (t. j. dostop do internetne televizije in kasneje HDTV televizije, IP-telefonije, učenja na daljavo, dela od doma, daljinskega video nadzora, videokonferenc, e-nakupovanja in e-bančništva) ter ostalih internetnih storitev, ki nam jih bo prinesla prihodnost.

Omrežje bo dostopno pod enakimi pogoji vsem zainteresiranim operaterjem in ponudnikom storitev, kar pomeni, da bodo gospodinjstva lahko sama izbirala operaterja in paket storitev.

Zgrajeno bo primarno optično omrežje, ki bi povežalo vse vasi v občini Postojna. Istočasno

bo zgrajen tudi večji del sekundarnega dela optičnega omrežja, ki bo povežal primarni del omrežja z naročniki.

Gradnja bo potekala v več časovnih fazah. V prvi fazi se bo izvedla gradnja od Dilc do Predjame in bo pokrila naslednja naselja: Goriče, Hrenovice-Fara, Landol, Šmihel pod Nanosom in Predjamo. V drugi fazi se bodo povežale vasi Predjama, Bukovje, Belsko, Studeno, Strmica in Lohača. V tretji fazi je predvidena povezava Lohače s Planino in Lipljami. Gradnja prve faze se bo pričela predvidoma v mesecu juliju 2009 in se zaključila z gradnjo tretje faze v decembru 2009. Z gradnjo se bo v letu 2010 nadaljevalo v smeri Hruševja, Stran, Razdrtega ter v drugi smeri proti Orehku in Prestranku.

Priključitev prvih uporabnikov v omrežje je predvidena v letu 2010. ❀

*Dolores Dolenc Bajc
pomočnica župana za informatiko*

jati ob pričetku poletja, istočasno s šolskimi počitnicami, zaključek ureditve trga pa je

predviden že v mesecu septembru.

Z donacijo do pločnika in kolesarske steze

Že od pričetka meseca aprila sta pri Zalogu v Postojni na novo urejena pločnik in kolesarska steza, vrednost investicije pa je bila v celoti krita z donatorskimi sredstvi.

Nova pridobitev v občini odslej zagotavlja večjo varnost v prometu pešcem kot tudi kolesarjem, ki se ob toplih spomladanskih dnevih že odpravljajo na prve rekreacijske vožnje iz središča mesta na obrobje Postojne, po vaških poteh in naravi.

Urejanje poslovnega objekta v Planini

Občina Postojna je že v minulem letu pričela z novogradnjo poslovnega objekta v Planini. Izgradnja se bo zaključila letos, projekt pa poleg samega objekta predvideva še zunanjo ureditev s parkirnim prostorom in ostalimi potrebnimi deli.

Investicijo sofinancira tudi sosednja občina Logatec, saj bo objekt služil tudi potrebam občanov Logatca.

Še februarja lani je v mestnem jedru sameval stari hotel Kras, nakar se je za propadajoči objekt pričelo rušenje. Novi lastnik EPIC d. o. o. Postojna je na skoraj istem mestu načrtoval povsem nov objekt, veliki met pa mu je nedvomno uspel, saj smo po komaj letu dni že pričali novi in sodobni podobi poslovno-hotelskega objekta Kras.

V stavbi so predvidene poslovne storitve in trgovinske dejavnosti, med drugim se bo v prostore Krasa preselila davčna uprava, v okviru hotelskih kapacitet pa bo Postojna kot turistično mesto pridobila dodatna prenočišča za turiste, ki so še do nedavnega močno primanjkovala. Manjkala pa ne bo niti podzemna parkirna hiša, ki bo nadvse dobrodošla za reševanje težav z iskanjem parkirnih mest v središču mesta.

Glede na hitro izgradnjo objekta (gradbena dela so se v določenih obdobjih izvajala celo ponoči) bodo občani lahko kaj kmalu dočakali tudi slovesno otvoritev, ta naj bi se predvidoma odvila na predvečer dneva državnosti, 24. junija 2009. 🍷

Lori Ferko

Sredi poletja na kavo v Kras

Ob predkongresni javni tribuni Slovenske demokratske stranke za Primorsko regijo, ki se je 24. aprila odvila v Postojni, smo se o aktualnem političnem dogajanju pogovarjali s prvom največje opozicijske stranke Janezom Janšo. Povedal nam je, da se v Strokovnem svetu zavzemajo za sodelovanje z vlado pri pripravljanih ukrepih za reševanje gospodarske krize, vendar pa slednja to zavrača, kar nekdanji premier ocenjuje za narobe svet. Z razpravami na javnih tribunah, ki so naslovljene Dan za prihodnost se pripravljajo na 9. kongres 9. maja 2009, ki prinaša novo programsko obdobje za stranko. Med drugim ugotavljajo tudi, da se vzroki za trenutno krizo nahajajo v razpadanju vrednostnih sistemov, ki ga povzroča potrošniška družba.

V zadnjem času smo priča zanimivi politični situaciji v Sloveniji, ko se nam zdi, da se vladajoče stranke izmenjujejo v vlogi opozicije. Slovenija tone vedno globlje, kriza je vse večja. Menite, da je čas za tehnično vlado oz. za vlado narodne enotnosti?

Vse bi bilo bolje od vlade, ki se prepira med sabo in ne reagira na izzive gospodarske krize. Bojim pa se, da v tej situaciji in ob tem razmerju sil v Državnem zboru ni nobene realne možnosti, da v kratkem času pride

do kakšnih sprememb, zato se mi zdi, da najprej potrebujemo nek strezovitveni rezultat na volitvah v Evropski parlament in potem bo morda tudi ta koalicija pripravljena ali bolj učinkovito delati ali pa odstopiti mesto drugim.

V čem se, po Vaše, sedanja vlada razlikuje od prejšnje?

Neko dokončno oceno je težko dati, ker je ta vlada na svojem položaju slabega pol leta. Vendar pa je čas enostavno tak, da ne dopušča nobenega odlašanja in nobenih odmorov, ne tej ne kakšni drugi vladi. S tega vidika je škoda, da je v času, ko je nastopila gospodarska kriza, pravzaprav istočasno posle prevzela neizkušena vlada z ljudmi, ki niso nikoli opravljali tega posla niti niso nikoli delali v tovarnah in na podlagi tega imeli kakšne izkušnje v gospodarstvu. V nekaj mesecih se bo pokazalo, po mojem mnenju dokončno, ali se bo situacija popravila ali pa bo Slovenija zaradi vse večjega drsenja v krizo prisiljena ali v predčasne volitve ali v iskanje drugih rešitev v obstoječem parlamentu.

Ob pričetku Vašega mandata, ste povabili k sodelovanju vse stranke. Danes, ko razmere kličejo k vse večji usklajenosti političnega prostora, je vladna koalicija pripravljenost SDS k sodelovanju odklonila. Zakaj menite, da je temu tako?

Ja, to je narobe svet. Običajno je tako, da vla-

Janša: To je narobe svet

da, ki ima v svojih rokah vse vzvode, škarje in platno, v takšnih kriznih razmerah vabi k sodelovanju opozicijo, ta pa običajno zavrača takšno sodelovanje, ker želi zamenjati vlado. Pri nas je zdaj tako, da je opozicija bistveno bolj konstruktivna kot sama vlada in mi ponujamo sodelovanje. In ker tega sodelovanja ni bilo in je bila naša ponudba za partnerstvo in razvoj dva plus deset zavržena, smo sami vložili paket ukrepov, ki ponujajo izhod iz te gospodarske krize, česar pa vlada doslej ni storila.

Danes je Strokovni svet sprejel predlog ukrepov, ki bi jih bilo potrebno uveljaviti. Ali ne bi bilo bolj smiselno, da bi jih pred časom sprejela vladajoča koalicija? Zakaj Strokovni svet sploh vztraja in želi pomagati, kljub odklanjanju vlade?

Trudimo se zato, ker je ne nazadnje vse odvisno od tega, kako bo Slovenija v tem kriznem času ravnala, in če vlada dela slabo, to ni slabo samo za vlado, ampak je slabo za vse, tudi za opozicijo. In s tega vidika skušamo s tem, da mi delamo namesto vlade oz. predlagamo te ukrepe, vsaj z zamudo vladno koalicijo prisiliti k učinkovitemu ravnanju. Težko je sedeti in gledati, da bodo nekaj naredili, oni pa se samo prepirajo.

Dan za prihodnost je naslov javnih tribun, s katerimi SDS riše svoj alternativni program v aktualnem političnem prostoru.

Zver: Vladi smo ponudili roko

Kakšni so torej glavni izzivi za SDS v naslednjem programskem obdobju in kakšne prioritete bodo poudarjene na kongresu 9. maja?

V gradivih, ki jih imamo pripravljene in okrog katerih teče razprava pred 9. kongresom, dajemo ključne poudarke na iskanju rešitev za sedanjo gospodarsko krizo s tem, da se ne ukvarjamo toliko s številkami, ampak z globljimi vzroki za to krizo. V razpravi je, recimo, tudi besedilo resolucije, ki nosi naslov *Etika je vest družbe*, in v kateri ugotavljamo, da so globlji vzroki za to krizo pravzaprav v pomanjkanju oz. v razpadanju vrednostnih sistemov v razvitih družbah, ko je vrednote nadomestil denar - potrošniška miselnost, potrošniška družba. In zaradi tega je potrebno tudi v združenih podsistemih izven gospodarstva, se pravi v šolstvu, pri vzgoji v družini, pri javnem delovanju in v medijih končno začeti poudarjati tudi etiko. Ni možno vsega predpisati - ljudje, ki prihajajo iz šol, morajo že sami po sebi vedeti, kaj je prav in kaj je narobe. To mora biti del vzgoje, del kulture. Tukaj so mnoge stvari šle narobe, ne samo v Sloveniji, ampak v vsem razvitem svetu, in zaradi tega imamo zdaj tako finančne, gospodarske kot tudi okoljske probleme. Skratka, mi nismo zadovoljni samo s površinskimi analizami in številkami, ampak gremo globlje. S tega vidika se mi zdi, da bo naš kongres ponudil določene rešitve, ki bodo sveže in unikatne v Sloveniji, kongresi vladnih strank jih niso ponudili, mi pa bomo na tem gradili delo v prihodnjih štirih letih.

Vaš urnik je zelo natrpan in najbrž Vam ne preostane veliko prostega časa, pa me zanima, glede na to, da je bil včeraj svetovni dan knjige - kdaj ste nazadnje utegnili prebrati kakšno knjigo in katero?

Pred dvema dnevoma sem zaključil s prebiranjem zanimive knjige ameriškega zgodovinarja z naslovom *Tiran*. In sicer govori o dogajanju v Kaspijskem bazenu v času 400 let pr. Kr. Gre za neko obdobje in geografsko področje, ki ga zadnje čase proučujem in je zanimivo iz vrste razlogov. Gre namreč za roman, ki je naslonjen na zgodovinska dejstva, na obdobje Aleksandra Makedonskega, ki je trenutno zopet aktualno zaradi spora med Grčijo in Makedonijo. V času predsedovanja smo se s tem precej ukvarjali, začel sem brati zgodovino o tistem obdobju in zdaj pa berem še romane o istem obdobju (smeh). 🌸

Lori Ferko

Med vidnejšimi predstavniki stranke SDS, ki so kreirali večer na javni tribuni v Postojni, je bil tudi njen podpredsednik dr. Milan Zver. Kot nekdanji minister za šolstvo in šport je, glede napovedane ukinitve brezplačnih vrtcev in dijaških malic, obrazložil, da to ni dober niti potreben ukrep. "Malice v srednjih šolah so za marsikoga edini topel obrok, še zlasti danes, ko je kriza". O pribhajajočih volitvah v Evropski parlament, na katerih je kandidat in nosilec liste, meni da bodo volitve tudi preizkus, na katerem bodo lahko ljudje ocenili ali se aktualna vlada primerno sooča s krizo.

V zadnjem mandatu ste bili v vladi minister za šolstvo in šport in Postojna je tekom tega Vašega mandata dobila nove izobraževalne programe: višješolski program strojništva, program zdravstvene nege, tlakovana je bila pot visokošolskemu študiju gozdarstva in lovstva, zgrajena je bila telovadnica pri OŠ Antona Globočnika, prenovljena dvorana v šolskem centru in realizirani številni drugi projekti. Kako ocenjujete svoje delo v tem obdobju in na kaj ste najbolj ponosni?

Sem kar zadovoljen in tudi Postojnčani so lahko zadovoljni. Veliko smo vlagali v šolski in športni prostor ter infrastrukturo, kar je imelo tudi določene pozitivne gospodarske učinke in ne zgolj izboljšanje materialnih pogojev dela v šolstvu. Precej smo vlagali tudi izven Ljubljane, kar se mi zdi zelo pomembno. Tako smo denar in investicije porazdelili po celi Sloveniji, od Prekmurja do Primorske, kar je edino korektno. Najbolj pa sem ponosen na vsebinske spremembe v šolskem sistemu, saj smo prenovili učne načrte in naši učenci ter dijaki so v tekmovanju v znanju dosegali odlične izide in se primerjali z najboljšimi na svetu.

Uvedli pa ste tudi brezplačne malice za srednješolce in brezplačne vrtce za drugega otroka. Menite, da gre res za tako velike stroške, da bi bilo potrebno v sedanjih razmerah pri tem varčevati, kajti napoveduje se ukinitve omenjenih olajšav za šolarje in njihove starše?

Tega ni potrebno ukinjati in tudi težko je ukinjati že pridobljene pravice. To je tako, kot bi rekel, naj se ukinejo borčevske penzije, ki tudi veljajo za pridobljene pravice. Pri vrtcih

smo želeli na ta način povečati rodne trende in ti so se dejansko povečali. Zadnja štiri leta se je število rojstev močno povečalo, iz 17.000 na 20.000, in to je dobro za slovenski narod, ki je imel izjemno slabo demografsko sliko. Istočasno pa smo mladim družinam, nasploh staršem, olajšali plačilo vrtca za drugega otroka, kar je prineslo pozitiven učinek. In škoda, če bodo to ukinili kakor tudi topli obrok za dijake, ki so bili doslej prikrajšana populacija. V osnovnih šolah imajo dobro urejen sistem malic, dijaki pa so bili brez in ravno danes sem poslušal raziskavo, ki jo je opravila dijaška organizacija Slovenije, v kateri je bilo izraženo zadovoljstvo z uvedbo malic. Za marsikoga je to edini topel obrok, zlasti danes, ko je kriza in je situacija slabša, zagotovo pa to še bolj podpirajo starši, ki so večinoma po cele dneve v službah.

Ste nosilec liste SDS za volitve v Evropski parlament. Kako ocenjujete delovanje naših evropskih poslancev v iztekajočem se mandatu in kateri izzivi so pred Slovenijo v prihodnjem obdobju?

Ne bi bilo pošteno, če bi sedaj rekel, da so bili premalo aktivni in premalo vplivni pri zastopanju slovenske politike, naših interesov in podobno. Nekateri so bili povprečni, nekateri nadpovprečni, a naj raje ljudje ocenijo njihovo delo. Lahko rečem, da je delo poslanca dokaj

pestro, ne gre zgolj za udeležbo na sejah in pritiskanje na gumb, ampak tudi za možnosti aktivne soudeležbe, za prevzemanje dosjejev, tematik, problemov in dela pri usklajevanju z drugimi evropskimi inštitucijami. Skratka, vrsta možnosti, je, da uveljaviš interese svoje stranke, poslanske skupine in pa nacionalne interese.

Kakšno popotnico bi torej dali volivkam in volivcem, da se udeležijo volitev v Evropski parlament?

Evropski parlament je vedno bolj pomembna inštitucija, ki odloča tudi o našem vsakdanjem življenju. Recimo, cena mobilnih sporočil je posledica takšne skupne evropske politike, kar je dobro za vse državljane Evropske unije. Državljeni imajo torej realen interes, da se volitev udeležijo, poleg tega je pomembno tudi, kakšna bo sestava. Mislim, da ni vseeno, kdo zastopa Slovenijo, slovensko politiko v Evropskem parlamentu tudi iz nacionalnega interesa in vidika. Te volitve pa bodo tudi svojevrsten test, na katerem bodo ljudje ocenili delo sedanje vlade in njeno soočenje s krizo.

Kako ocenjujete trenutno politično situacijo v Sloveniji in ali se Vam zdi stanje v vladajoči koaliciji stabilno?

Problem pri tej vladi je, da res lahko govorimo, da ni stabilna, ali pa celo, da imamo krizo vladanja. Ampak volivci so ji dali mandat in zato ima vso upravičenost ter legitimnost, da vlada, tudi če je slaba, vsaj dokler bodo volivci potrpeživi in jo prenašali. Bojim pa se, da bo zaupanje v politiko, državo in vlado vedno manjše. Dokler je zaupanje v vlado majhno, še ni problem, problem se pojavi, ko močno upade zaupanje v demokracijo in moderne družbene strukture. Jaz upam, da se bo kriza prej razrešila, zaradi mene lahko odstopijo

posamezni ministri ali pa celotna vlada, lahko pa so tudi predčasne volitve, kar je v skrajni meri ena izmed možnih rešitev. Če se ta ekipa ne bo konsolidirala in prišla k sebi, če ne bodo bolj odgovorni in resno začeli delati, so vse opcije odprte.

Ste v opozicijski vlogi, pa vendar pripravljate programske rešitve in ukrepe za oz. namesto aktualne vlade?

Želimo biti konstruktivna opozicija. Odgovorna opozicija pomeni, da je s svojimi predlogi vsak trenutek pripravljena pomagati državi, zlasti v takšni situaciji, v kateri je sedaj Slovenija. Vladi smo ponudili roko in ji želeli pomagati, ker ne želimo, da pride do nekega hudega razkroja, krize itd. In ravno zaradi tega nameravamo vladi ponuditi kar pet zakonov, ki bi pomagali pri hitrejšem izhodu iz krize, če vlada sama tega ne zmore. Gospodarski trendi se morajo namreč obrniti čimprej,

morali bi se že zdavnaj, ne samo zaradi slabih rezultatov v gospodarstvu, pač pa tudi zato, ker kriza prehaja na socialno področje. Vlada predolgo čaka in premišljuje, gospodarstvo pa nujno potrebuje "transfuzijo in kisik" za izhod iz krize.

Ko ste bili minister, ste bili med dijaki in šolarji ter nasploh med mladimi priljubljeni. Skoraj vedno ste se ob obiskih preoblekli v športni dres in odigrali ali košarkaško ali nogometno tekmo. Vam v tem času ostaja še kaj časa za rekreacijo?

Po svoje še sedaj težko usklajujem svoj čas, ker sem razpet med mnoge stvari, ki me zaposlujejo. Prej je bil res način dela tak, da je šla vlada na teren pa smo odigrali nogomet. Tudi v Postojni smo igrali košarko, saj smo združili prijetno s koristnim. Si bom pa tudi v prihodnje poskusil vzeti čas za šport. ❁

Lori Ferko

Beti Bricelj v parlamentu

Beti Bricelj, diplomirana slikarka, je perspektivna mlada umetnica na Postojnskem, ki vse bolj stopa v ospredje tudi v širšem slovenskem kulturnem prostoru. Bricljeva se v svojih delih poslužuje posebnega abstraktnega sloga optične umetnosti, ki zbuja vse več pozornosti.

Meseca marca je svojo razstavo pospremila v predverje dvorane sveta v stavbi parlamenta na Šubičevi v Ljubljani, kjer je odprtje razstave z naslovom Kalejdoskop iluzij odprl predsednik Državnega sveta mag. Blaž Kavčič. Med zbranimi predstavniki sveta in poslanci pa sta bila tudi župan občine Postojna in državni svetnik Jernej Verbič ter poslanec in postojnski podžupan Zvone Černač. ❁

Za gasilce več kot 250.000 EUR

V občinskih prostorih je 23. marca potekal podpis aneksa, ki določa financiranje vseh lokalnih gasilskih javnih služb za leto 2009. Podpisali so ga vsi predsedniki prostovoljnih gasilskih društev v občini Postojna in seveda župan Jernej Verbič.

Župan je pred podpisom poudaril pomembnost delovanja in organizacije gasilcev z namenom zaščite in reševanja soljudi, česar pa se včasih ne zavedamo in temu ne pripisujemo potrebnih zaslug. Gasilske ekipe so tako med drugim uspešno priskočile na pomoč ob gašenju požara v Planini in v Petelinjah, kjer je zagorel gospodarski objekt tik ob domači hiši. Njihova pomoč pa se največkrat izkaže ob reševanju prometnih nesreč in posledic naravnih katastrof. Župan je kot državni svetnik podal tudi informacijo, da se gasilcem obetajo nadaljše pozitivne spremembe, saj je ministrica za obrambo **Ljubica Jelušič** v Državnem svetu že potrdila več sredstev za poklicne gasilce in celo naznanila ustanovitev gasilske šole.

Podpisani dokument bo gasilcem prinesel nova sredstva in možnosti za nabavo gasilske opreme, predvsem tiste, ki bo lahko služila svojemu namenu več let. Tako bodo gasilcem zagotovljena investicijska sredstva v vrednosti 100.000 evrov za nadgradnjo gasilskega vozila v Slavini in 6.600 evrov za nadgradnjo vozila v Velikem Ubelskem, kjer se sicer že lahko pohvalijo z novim delovnim avtom, ki so ga v svoj gasilski dom pripeljali novembra lani.

Predsedniki gasilskih društev so se županu zahvalili za podporo, ki je

zagotovo največja v vseh mandatnih obdobjih sodelovanja z Občino Postojna. Ne nazadnje Občina namerava že obstoječi gasilski dom v Postojni, ki ne ustreza več osnovnim normativom in standardom, prav tako pa ne leži na primerni lokaciji, nadomestiti z izgradnjo novega na dostopnejši lokaciji med Titovo cesto in zdravstvenim domom v Postojni.

Izvedba investicije novega gasilskega doma ob katerem bo tudi reševalna postaja, sofinancirana s pomočjo MORS-a, pa predvideva celo izgradnjo heliodroma v letu 2012. ❄️

LF

Občni zbor Turističnega društva Pudgura

V Gasilskem domu Studeno je 6. marca potekal redni občni zbor območnega turističnega društva.

Številnim zbranim članom so bila na začetku predstavljena poročila odbora in dosedanje opravljeno delo, ki zajema ureditev okolja in dokončanje sanitarij pri znanem vaškem kozolcu. Ob tem so izpeljali še številne tradicionalne prireditve, med njimi Gozdar-kmet nekoč in danes, Gobarsko nedeljo, žeganje adventnega venca in žeganje konj na dan samostojnosti in enotnosti, medtem ko so s pohodom na Sveti Lovrenc obeležili prvi dan novega leta.

Foto: Castrum d. o. o. Ajdovščina

Med zbranimi člani so bili prisotni tudi direktorica občinske uprave Postojna **Brigita Kidrič**, občinski svetnik **Janko Simčič** in predsednik Turističnega društva Postojna **Srečko Šajn**, v nadaljevanju pa se jim je pridružil še župan **Jernej Verbič**, ki je pohvalil dosedanje delo društva. V nadaljevanju dnevnega reda se je zamenjalo vodstvo društva, dosedanja predsednica **Francko Dobranič** je namreč nadomestil sovaščan **Vojko Bauman**.

Zborovanje se je ob zaključku prevesilo v družaben dogodek, ki mu kot se za turistično organizacijo spodobi, ni manjkala dobra pogostitev. ❄️

LF

Karel Zelenko

Tudi to leto se je začelo v Epici dinamično. Januarja je razstavljal naš domači, priznani umetnik **Erik Lovko**, akademski slikar in kipar, ki je s svojimi barvitimi platni in skulpturami pritegnil veliko obiskovalcev. Sledila je še ena izmed dobro obiskanih in odmevnih razstav akademskega slikarja in grafika **Karla Zelenka**. Njegov izjemno obsežen in bogat opus zajema kar šestdesetletno umetniško ustvarjalnost, ki je zaznamovala tako domači kot širši mednarodni prostor. Skozi bogat motivni svet in raznovrsten likovni pristop je v njegovih delih zaznati naslonitev na tradicijo pretekle zgodovine umetnosti. Je opazovalec, ki svet komentira, ga kaže od zunaj, a se ga kot umetnik na svoj intimni način angažirano udeležuje.

Da je avtor pri svojih 84-ih letih še vedno polno ustvarjalen, je dokazala tudi razstava v Postojni, kjer so bila na vpogled tudi nekat-

era najnovejša slikarska dela, sicer pa je bilo razstavljenih kar nekaj odličnih mojstrskih jedkanic (grafike iz 60-ih let prejšnjega stoletja) kot tudi različnih platen iz minulih obdobj. Razstava je bila dobro obiskana tudi s strani strokovnih likovnih krogov. Zelenko je ne nazadje eden od tistih, ki je zaznamoval razvoj sodobne slovenske umetnosti, vendar v svojem tipičnem in razpoznavnem figuralnem slogu, in ostaja preprosto globok in široko izpoveden.

April in maj pa ostajata v znamenju še enega zanimivega umetnika - **Andreja Pavliča**, akademskega slikarja, ki je nenavaden tako po svoji likovni kot vsebinski plati. Razstavlja platna in skulptoslike oziroma objekte, ki nas vodijo v preteklost daljnjih stoletij. Doslej se je predstavil na kar 70-ih samostojnih razstavah in na več kot 130-ih skupinskih razstavah. Za svoje delo je prejel nekaj pomembnih nagrad in priznanj tudi na mednarodni ravni. Med drugim je bil tudi večkratni nagrajenec piranskega Ex-tempora. Tako v slovenskem kot mednarodnem merilu poznan umetnik ne skriva naklonjenosti davni preteklosti in zgodovini. Iz nje črpa navdih za svoje značilne like moških in ženskih portretnih figur in svojskih kulturnih oltarnih podob. Razstavo je preprosto poimenoval Slike in objekti in z njo

Razstave v galeriji in knjigarni Epica

Andrej Pavlič

gledalce vabi na skrivnostno zgodovinsko potovanje. Z vonjem po duhu davnih stoletij in mislijo na minljivost ter krhkost človeškega življenja vstopamo v svet samosvojih sanjskih, poduhovljenih bitij. Sicer pa bodo v Epici sredi maja gostili novo mednarodno razstavo z naslovom *Slika arhitekture - arhitektura slike*. Ta vsekakor zanimiva skupinska razstava, ki je lani nastala v organizaciji Društva likovnih umetnikov Insula, je posvečena spominu na velikega arhitekta **Andrea Palladija**. Razveseljivo je, da med sodelujočimi avtorji iz Slovenije, Hrvaške in Italije svoja dela predstavljata kar dva postojnska umetnika - **Beti Bricelj** in Erik Lovko. 🌿

BB

Baletni šopek za dan žena

Baletno društvo Postojna se je, na mednarodni praznik žensk, z Baletnim šopkom poklonilo vsem materam in ženam ter pozdravilo pribajajočo pomlad. Na kulturni prireditvi je nastopilo kar vseh 105 članov društva, v starosti od štirih do petnajst let, ki se baletnih korakov učijo v Postojni, Pivki, Cerknici in Logatcu.

Pod vodstvom vaditeljic **Mance Krnel**, **Lize Volk** in **Maje Verčko** se je predstavilo dvanaest skupin: Škratki in Zvončice iz Logatca, Cerknice in Postojne, iz istih krajev še Metuljčice, ki imajo še eno skupino v Pivki, Romeo in Julija ter malo starejše balerine iz Aurore.

V baletnem društvu Postojna so zadovoljni, ker je balet na Notranjskem dosegel veliko

prepoznavnost. S pomočjo občin Logatec in Postojna, ki sofinancirata njihovo delovanje, imajo primerno opremljene vadbene dvorane, saj so baletni drogovci in ogledala nujno potrebni za ustrezno vadbo. Z organiziranimi obiski plesnih predstav, predvsem v SNG Opera in balet Ljubljana, pa svoje člane še dodatno uvajajo v svet profesionalnega baleta. Potrditev njihovega dela so

uspešno opravljeni izpiti starejših članic na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani.

Svojo uspešnost so izkazali tudi tokrat, predvsem s stilsko dovršenostjo videza baletnic in enega baletnika, nad vsem prikaznim pa je bilo občinstvo v polni dvorani kulturnega doma navdušeno. 🌿

LF

Jubilej pevske revije »PRIMORSKA POJE«

Pevska revija, ki je praznik vseh primorskih pevskih zborov, v letošnji pomladi praznuje svoj 40. rojstni dan. V zgodovini zborovskega petja na Slovenskem pomeni revija svojevrsten fenomen, ki mu je sledilo tudi pevsko gibanje na Koroškem (Koroška poje), bi pa tej dolgoletni pevski manifestaciji težko našli primerjavo tudi v širšem evropskem ljubiteljskem kulturnem prostoru.

Postojnski koncert revije »Primorska poje« je pozdravil tudi **Rudolf Šimac**, ki Zvezi pe-

vskih zborov Primorske predseduje že 30 let. Slednja je ob primorskih območnih izpostavah JSKD in občinah tudi glavni organizator koncertov na Primorskem.

Na letošnji jubilejni reviji sodeluje kar 213 pevskih sestavov, v katerih prepeva 4500 pevcev, revija pa ima v letošnjem letu kar 32 koncertov. Postojnski koncert, ki je bil v nizu letošnjih 21. po vrsti, se je odvijal v petek, 3. aprila v postojnskem kulturnem hramu. Ljubiteljem petja je postregel s pestrim zborovskim programom sedmih pevskih skupin. Nastopili so Vokalna skupina Drežnica z

zborovodkinjo Marto Rakušček, MePZ Ivan Kokošar Koritnica (zb. Marjan Obid), MPZ Lig iz občine Kanal ob Soči z zborovodjo Aleksijem Valentinčičem, MePZ Slavec iz Solkana (zb. Miran Rustja), MPZ Slavnik iz Hrpelj-Kozine z Andrejo Hrvatin, ŽePZ Okarina iz Podbrda, ki ga vodi Marta Volf Trojter MePZ Hrast iz Doberdoba, ki prepeva pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča. Slednji, skoraj 50-članski zbor je s svojim petjem navdušil zbrano občinstvo, sicer je postojnski publiko že poznan, saj redno sodeluje na tekmovanju primorskih pevskih zborov in malih skupin, ki bo letos novembra v Postojni potekalo že četrtič. Tako na tem tekmovanju kot na drugih domačih (Naša pesem v Mariboru) in mednarodnih zbor iz Doberdoba posega po visokih uvrstitvah. 🎭

Silva Bajc

Pomožna šola - posebna šola - šola s prilagojenim programom. To so nazivi za šole, ki letos praznuje 40-letnico delovanja v našem kraju. Skozi desetletja se ni spreminjalo samo njeno ime, temveč tudi program in oblike dela.

Oddelki s prilagojenim programom izvajajo program za otroke, ki zaradi znižanih sposobnosti in drugih vzrokov ne morejo slediti rednemu pouku in je edini program vzgoje in izobraževanja zanje preobsežen in prizahteven.

S težko nalogo prvih korakov in utiranja nove poti sta v šolskem letu 1968/69 pričeli takrat sveži diplomantki študija defektologije **Adrijana Gerželj Jurše** in **Tatjana Koritnik** v dveh kombiniranih oddelkih (skoraj 30 otrok). Šola se je hitro širila v popolno osemletko. Največ otrok, skoraj 80, je bilo v šolo s prilagojenim programom vključenih v šolskem letu 1974/75.

Štiri desetletja so minila in z njimi pogoji za podiranje tabujev, sprejemanje drugačnosti, odpiranje možnosti za otroke, za katere so nekdanj menili, da jih niti ne potrebujemo. V našem okolju je prisotnost šole s prilagojenim programom pomembno prispevala k spreminjanju odnosa do ljudi s posebnimi potrebami in do sprejemanja drugačnosti.

Danes je v šolo vključenih 28 otrok, ki se tako kot vsi otroci trudijo biti čim boljši, vendar tudi oni nimajo vedno dovolj volje za učenje. Po končani osnovnošolski obveznosti se nekateri vključujejo v nadaljnje izobraževanje,

drugi v Varstveno-delovne centre. V večini pa so učenci po končanem šolanju težje zaposlitvi zaradi okrnjenih sposobnosti.

Vsekakor je dobro, da otroci s posebnimi potrebami niso izločeni iz skupnosti, kajti vsak med njimi nosi v sebi svojo mavrico sposobnosti, čustev, možnosti, želja. Otroci so iskreni, neposredni in dajo človeku, ki se jim je že kdaj približal oziroma jih je imel priliko spoznati, veliko lepih in prijetnih trenutkov. Predvsem pa neizmerno pozitivno popotnico za življenje, ki jo s pomočjo njih najde v še tako majhnih stvareh. Kajti s pomočjo njih in njihovega načina razmišljanja se naučiš iskati pozitivne stvari v življenju tudi tam, kjer jih ponavadi ne vidiš.

Ta svoja dejanja in delo so prikazali s pomočjo mentorjev tudi na proslavi v čast 40. obletnice šole s prilagojenim programom.

Po uvodnih pozdravih ravnateljice šole **Pie de Paulis Debevec**, župana Občine Postojna Jerneja Verbiča in predsednice društva specialnih pedagogov **Lidije Kastelic** se je pričela predstavitev dela in zgodovine razvoja šole s prilagojenim programom.

Pripovedovalec je predstavil urnik dela tega dne. V prvi hiši, prvo uro, pri prvem predmetu so učenci peli in plesali, v drugi hiši so s pomočjo števil v obliki živali in stvari učenci prikazali učenje števil, medtem ko so v tretji hiši zaigrali na votle palice.

V četrti hiši so predstavili delo v podaljšanem bivanju, kjer se vsi združijo v igri z žogo. Povabili so tudi vse udeležence v dvorani, da so se jim pridružili. Kmalu zazvoni šolski zvonec. Naznani čas kosila. S tem simboličnim odhodom se je proslava zaključila.

Od daljnega leta 1968 pa do danes je dolga doba: določeni spomini zbledijo, ohrani pa se tisto, kar je dobro in kar otrokom prižge iskric v očeh. Naj bo teh iskric tudi v bodoče veliko. 🎭

Suzana Vidmar

Zborovanje Oldtimer kluba

Na letnem občnem zboru 6. marca, se je v Epicentru zbralo 37 članov društva ljubiteljev starodobnih vozil Postojna. V sklopu dnevnega reda so bila podana poročila o delovanju kluba do konca leta 2008.

Med drugim so poudarili, da je bila v minulem letu zanje pomembna pridobitev prostorov v stavbi železniške postaje, ki so si jih sami opremili in uredili. Sicer pa so lani v mesecu juniju pripravili 3. mednarodno srečanje oldtimerjev, ki, kot kaže, postaja tradicionalno; navsezadnje je omenjeni mednarodni rally zaradi njegove dobrodelne narave vredno ohraniti tudi v bodoče. Ljubitelji starejših jeklenih konjičkov pa se vsako leto odzovejo tudi na povabilo za sodelovanje na postojnskem furmanskem prazniku, medtem ko logotipe domačih krajev in svojega društva radi predstavljajo tudi na razstavah po vsej Sloveniji.

Pred zaključkom marčevskega zborovanja so člani izvolili še novega predsednika, **Leopolda Franka**, ki pa je hkrati tudi ustanovitelj Oldtimer kluba Postojna. Slednji je v svojem pozdravnem nagovoru izrazil prepričanost, da bodo konstruktivno delovali tudi v novem mandatnem obdobju in na koncu zaključili leto zadovoljni z izkazanimi rezultati. Občni zbor se je nato zaključil s prijetnim klepetom in večerno pogostitvijo. 🍷

LF

8. čistilna akcija Očistimo Postojno

22. april velja za svetovni dan Zemlje in je dan, ko številne organizacije vedno znova postavljajo v ospredje okoljska vprašanja in številne ekološke projekte.

Ob dnevu Zemlje, ki ga sicer praznujemo že več kot 35 let, zato potekajo številne akcije, ki jih izvajajo društva, prav na Postojnskem so to Taborniki iz Rodu kraških viharikov. Pod pokroviteljstvom Občine Postojna so v soboto, 18. aprila, že osmič zapored organizirali čistilno akcijo Očistimo Postojno - pomlad 2009.

Udeležence spomladanske čistilne akcije je zjutraj najprej nagovoril župan občine Postojna Jernej Verbič nato pa so ekipe poprijele

Borza znanja tudi v Postojni

Komaj teden dni po sprejetju odloka o ustanovitvi novega javnega zavoda ZNANJE so na Ljudski univerzi v Postojni že odprli vrata v novo pisarno Borze znanja. Gre za osmi projekt Borze znanja v Sloveniji, preko katerega se širijo neformalne izobrazbene ponudbe. Vzpostavitev novega projekta bo delovala v okviru Centra vseživljenjskega učenja oziroma pod imenom KRASNO, kar naj bi pomensko združevalo KRAS in NOtranjsko. Omenjeni projekt je sofinanciran s strani evropskih socialnih skladov in Ministrstva za šolstvo, željnim znanja pa bo služil kot informacijsko središče v obliki ponudbe in povpraševanja o virih znanja in ostalih spretnostih.

Ob otvoritvenem dogodku sta zbrane nagovorila v. d. direktorja Ljudske univerze **Tina Bazjako** in župan občine Postojna Jernej Verbič, ki je v svojem nagovoru poudaril, da je prav v današnjem času znanje dobrina, ki je vredna največ. "Učenje ni le domena šole, je vseživljenjski proces, in če smo pristno radoved-

ni, če nas zanimajo različne stvari, imamo na voljo številne poti, po katerih potujemo do novih znanj," je še povedal župan, nato pa sta skupaj z Bazjakovo prerezala slavnostni trak nove pisarne, v kateri bo potekalo delo Borze znanja. 🍷

LF

za delo in čiščenje onesnaženega območja s smetmi. Čistili so na poti proti koči Mladiki, okoli reke Pivke in Nanoščice, po poobčju pri železniški postaji, Titovi cesti, gozdovih, travnikih, poteh, jamah itd.

Ob zaključku akcije so organizatorji naštel kar 7 ton smeti, za približno 300 sodelujočih pa je nato sledil še družabni del ob prijetnem druženju in z različnimi zabavnimi igrami. 🍷

LF

Dan artilerije Slovenske vojske

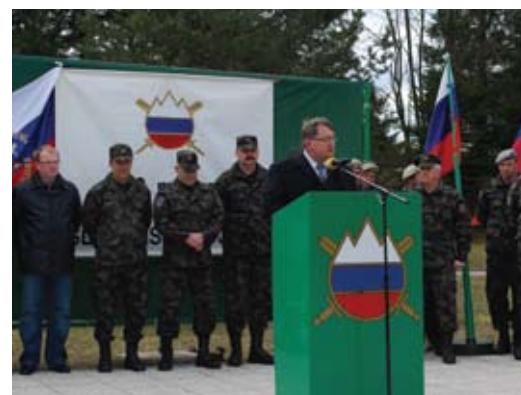
V Sloveniji se je prva artilerijska enota oblikovala v 76. protiklepnem divizionu, ki je bil ustanovljen leta 1992 v Murski Soboti. Leto kasneje pa je bil v Postojni ustanovljen 46. topniški divizion kot druga artilerijska enota in prva takšna enota za podporo. V tistem času je bil določen dan artilerije, ki so ga prvič praznovali 22. marca 1996 v Postojni, hkrati pa je sledilo tudi preoblikovanje 46. topniškega divizona v 460. artilerijski bataljon (AB). Bataljon zagotavlja neposredne artilerijske podpore taktičnim in združenim enotam SV, obenem pa je lahko tudi angažiran v ok-

viru zaščite in reševanja kot tudi z namenom zaveznitva. Za obeležitev dneva artilerije pa si je SV izbrala 23. marec - dan, ko se je rodil pionir sodobne artilerije baron Jurij Vega.

Artilerija SV je danes sodoben rod kopenske vojske, ki ga odlikuje velika ognjena moč. Sposobni so izvesti nenaden, močan, točen in učinkovit artilerijski ogenj in sodelovati v protiklepnem, protidesantnem in protiartilerijskem boju.

460. AB SV je letošnjo proslavo pripravil nekaj dni pred obletnico 20. marca v Vojašnici barona Andreja Čehovina, na njej pa je kot slavnostni govornik nastopil namestnik poveljnika sil SV **Vojteh Mihevc**.

Da je pomen vojske vedno nesporen, čeprav se tega v polnosti zavemo, šele ko jo potrebujemo, je v nagovoru poudaril župan občine Postojna Jernej Verbič in dodal, da *“v trenutku, ko je ogroženo naše življenje ali način življenja, spoznamo, kako dragocena je svoboda in kako udobno si lahko v njej oblikujemo svoj vsakdan. Biti del vojske je zato tudi poslanstvo, ki ga včasih*

premalo cenimo”.

In čeprav vedno upamo, da vojske ne bomo potrebovali, je veliko lažje živeti z zavestjo, da je v primeru nevarnosti vedno pripravljena, da ohranja svobodo in ostale pridobitve, ki jih je človek v svoji tisočletni zgodovini ustvaril, je še opomnil župan.

Ob priložnosti proslave je polkovnik Mihevc podelil priznanja nekaterim pripadnikom Slovenske vojske za predanost vojaškemu poklicu in kvalitetno delo v vojski. In ker je Postojna že dolgo povezana z vojsko, je za prispevek Občine Postojna k razvoju in ugledu Poveljstva sil ter podrejenih poveljstev in enot polkovnik Mihevc, v imenu brigadirja Alana Gederja, podelil zahvalno priznanje tudi županu Verbiču. 🌟

LF

Jurij Vega je bil izvrsten znanstvenik, matematik, artilerijski častnik, profesor na vojaški akademiji na Dunaju, konstruktor artilerijskih orožij, avtor mnogih tehničnih artilerijskih priročnikov ter izvrsten strateg. Artileriji se je najbolj zapisal s prvimi balističnimi tablicami, opisanimi v 3. in 4. zvezku Predavanj iz matematike, v katera je vključil tudi praktična navodila za metanje bomb. Obenem je razvil še balistične enačbe za izračunavanje elevacijskega kota, naboja, začetne hitrosti, deformacije parabole in dometa. Slednje so še danes osnova pri izvedbi artilerijskih streljanj v vseh svetovnih vojskah.

Tovornjak, ki uspešno predstavlja domačo občino

V lasti podjetja Euro N-U **Viktorja Smrduja** iz Hruševja se nahaja nadvse zanimivo tovorno vozilo, ki na svoji mednarodni poti izjemno slikovito predstavlja občino Postojna. Na vozilu je namreč vtisnjen utrinek z Erazmova viteškega turnirja, polepšan pa je še s občinskim grbom, podoba človeške ribice in kapniki iz Postojnske jame.

V začetku meseca marca so ga lastniki ponosno razkazovali na zborovanju kamionov v Vicenzi, v Italiji. Po besedah **Nike Smrdu** je bila kamionu, in s tem bogati postojnski dediščini, namenjena precejšnja pozornost, saj je kamion postal kar kulisa za intervju italijanske lokalne televizije. In medtem ko se v tujini in drugih krajih po Sloveniji navdušujejo nad kamionom, naravnimi lepotami in razvojem Postojne in so željni obiska naših znamenitosti, pa žal takšne radosti ni čutiti v domačem kraju. 🌟

LF

Foto: Viktor Smrdu

Z v pretekli številki glasila smo najavili, da bomo uvedli novo rubriko, v kateri bomo odgovarjali na vprašanja bralk in bralcev s pravnega področja. Uredništvo bo od prispelih vprašanj (lahko tudi anonimnih) izbralo tisto, ki je najbolj zanimivo za občane, in nanj s pomočjo strokovnih služb Občine Postojna skušalo odgovoriti. Za tokratno številko bomo poskusili osvetliti vprašanje, ki je za občane občine Postojna trenutno še posebej aktualno. Torej pojem referendum, njegove različne oblike in posledice odločitve občanov na delo občinskega sveta.

Občani občine Postojna bomo v nedeljo, 7. junija 2009, poleg izbiranja naših predstavnikov v Evropskem parlamentu odločali tudi o občinskem prazniku. Neposrednemu odločanju državljanov oziroma občanov o določenem vprašanju rečemo referendum. Slovenska ustavnopravna ureditev pa pozna več oblik referendumov. Te vrste niso pomembne zgolj za poimenovanje, pač pa ima posamezna oblika referenduma različne posledice, na ta način pa tudi različno težo.

Na lokalni ravni v občini Postojna je pomembna predvsem delitev na referendum o splošnem aktu občine, ki je določen v 80. do 87. členu Statuta Občine Postojna, in na svetovalni referendum, ki ga določa 88. člen statuta. Poznamo tudi referendume, na katerih občani odločajo o drugih vprašanjih (89. člen), ki pa so izjemno redki oziroma do njih prihaja zgolj na ravni ožjih delov občine.

Vsekakor pa je bistvena delitev na referendum o splošnem aktu občine in na svetovalni referendum. V prvem primeru občani odločajo o aktu, ki ga je občinski svet že sprejel, vendar še ni začel veljati, ker je bil pred tem zahtevan oziroma razpisan referendum. V drugem primeru pa gre zgolj za posvetovanje z občani, ki ga pred sprejemom določenih odločitev

opravi občinski svet, da bi njegova končna odločitev imela večjo težo. Referendum o splošnem aktu občine se po svojem namenu vedno izvede kot naknadni referendum, saj sledi določeni odločitvi občinskih svetnikov. Po drugi strani se svetovalni referendum vedno opravi pred odločitvijo občinskega sveta, saj bi bil v nasprotnem primeru brez pomena.

Na podlagi vsega navedenega je moč zaključiti, da ima vsekakor večjo težo referendum o splošnem aktu. To je razvidno tako iz kroga predlagateljev oziroma pobudnikov kot iz samih posledic, ki jih ima referendum na odločitev občinskega sveta. V primeru svetovalnega referenduma namreč odločitev občanov na referendumu občinske svetnike zavezuje zgolj moralno in politično, v primeru referenduma o splošnem aktu občine pa odločitev občanov občinske svetnike, ki so akt sprejeli, zavezuje formalno, in to do konca njihovega mandata. To konkretno pomeni, da isti občinski svetniki do konca svojega trenutnega mandata ne morejo sprejeti akta, ki je bil z referendumom zavržen. Seveda pa to lahko ponovno stori naslednji sklic občinskega sveta.

Na referendumu, ki ga bomo v občini Postojna izvedli sočasno z volitvami v Evropski parlament, bomo torej občani odločali o potrditvi oziroma zavrnitvi Odloka o praznikih občine Postojna, ki so ga občinski svetniki sprejeli na 18. seji dne 7. 4. 2009. V primeru, da bo večina občanov na referendumu obkrožila besedico ZA, bo odlok v vsebini, kot so ga sprejeli občinski svetniki, stopil v veljavo (po objavi v Uradnem listu), v nasprotnem primeru pa bo ostal v veljavi odlok, ki ga je 5. ap-

Referendum

rila 1958 sprejel Občinski ljudski odbor Postojna. Občinski svet Občine Postojna pa do naslednjih volitev ne bo smel sprejeti odloka, ki bi bil v nasprotju z odločitvijo občanov na referendumu.

V primeru, da bo odločitev občanov potrjena, bo tako občina Postojna imela dva občinska praznika, in sicer 14. april kot spomin na pridobitev mestnih pravic ter 23. april v spomin na strahote I. in II. svetovne vojne, na vrednote TIGR-a, NOB in osamosvojitvene vojne ter v spomin na žrtve z območja občine Postojna. Slednji praznik se bo imenoval Dan spomina. V primeru, da občani sprejeti odlok na referendumu zavrnejo pa bo občina Postojna kot edini praznik ohranila 23. april, in sicer v skladu z uvodom še vedno veljavnega odloka iz leta 1958 *“da bi se obranil spomin na dogodke iz narodno osvobodilne borbe, s posebnim poudarkom na akcijo 31. divizije, ki jo je izvršila s svojim minerskim vodom dne 23. aprila 1944 s tem, da je nemškemu okupatorju s požigom uničila glavno zalogo goriva v Postojnski jami in mu s tem onemogočila preskrbo njegovih enot z gorivom, ne samo na tem teritoriju, marveč na celotnem Jadranskem operativnem področju”*.

Odločitev je v vsakem primeru prepuščena občanom, prav pa je, da pravico do odločitve izkoristimo, saj je referendum najvišja oblika neposredne demokracije. Pa tudi občinski praznik ni zadeva, ki bi ne bila dovolj pomembna za odločanje na referendumu.

Boštjan Udovič

VABIMO VAS, DA NAM POSREDUJETE VAŠA VPRAŠANJA, NA KATERA BOMO ODGOVORILI V ENI IZMED PRIHODNJIH ŠTEVILK.

Predstava *Ženska* je posvečena vsem ženskam, posebej pa tistim trpinčenim, in je sad mojega osebnega dolgoletnega prepletanja gibov in čustev, vsega, kar je veter življenja prinašal in odnašal. Govori o meni in o ženski, o vseh nas, ki se nenebno iščemo - sebe, svoje poti. Slika o njenem veselju in razočaranju, sreči in žalosti, brepenenju in nasilju, in sicer preko šestih stopenj (rojstva-otročstva-prijateljstva/mladosti-ljubezeni-materinstva-zrelosti/minljivosti), je pripravljeni plesni multimedijski projekt predstavila avtorica **Katja Vidmar**.

V uvodu, tik pred začetkom predstave, je župan Jernej Verbič pozdravil navzoče in dejal, da mu je v veselje in čast spregovoriti na dogodku, ki v sebi združuje pristno človekovo dobroto in etničnost. "Današnji dogodek je lepa ponazoritev, kako velikodušen in nesebičen je lahko človek," je še dodal in se iskreno zahvalil Katji Vidmar za naklonjeno pomoč tistim, ki jo nujno potrebujejo.

Umetniki za Darfur

V nedeljo, 22. marca, je bil v prostorih Jamskega dvorca dobrodelni večer z naslovom *Umetniki za Darfur*. Večer je v sodelovanju s podjetjem Turizem Kras d. d. organizirala Srednja lesarska in gozdarska šola Postojna. Izbira večera ni bila naključna, saj je prireditev potekala prav na svetovni dan vode, dobrine, ki je v Darfurju še posebej dragocena. Nastopili so **Adi Smolar** in **Ana Pupedan**, večer pa so s svojimi nastopi popestrili plesalci tanga in svobonega plesa, vsi prisotni pa so lahko prisluhnili tudi besedam okoljevarstvenika in publicista **Antona Komata**, ki spregovoril o pomenu vode in njenem ohranjanju ter vlogi v današnjem in prihodnjem času. V okviru prireditve sta bili tudi projekciji animiranega filma *Čikorja an kafe* Dušana Kastelica in filma Maje Weis ter Tomaža Križnarja, *Darfur - vojna za vodo*.

Prireditev *Umetniki za Darfur* je del širše akcije, ki jo je jeseni leta 2008 pričela skupina likovnih ustvarjalcev z Obale in se bo zaključila v letošnjem poletju. Zbrana sredstva **Tomo Križnar** namenja nakupu informacijsko-komunikacijske opreme in jo podari upornikom, ki s pomočjo tehnologije lahko pošiljajo v svet svojo zgodbo. 🌿

Sergeja Kariž

Plesni multimedijski projekt *Ženska*

Z omenjeno plesno prestavo so ob dnevu žena želeli opozoriti na problematiko nasilja nad ženskami in s tem tudi nad njihovimi otroki. Najbolj obupanim in ogroženim ženskam zatočišče nudijo varne hiše, v katerih imajo možnost preživetja. Zato je bil namen pripravljenega projekta zbiranje sredstev za delo varne hiše, namenjene ženskam, ki so žrtve nasilja in imajo težave pri vključevanju v družbo.

V Postojni so s predstavo, s katero sicer gostujejo po vsej Sloveniji, zbrali 700 evrov.

Ob Vidmarjevi so s plesnimi gibi nastopili še **Dušan Teropšič**, **Špela Repar**, **Sarah Osterc**, **Barbara Matičič**, **Kristina Matičič**, **Neža Erznožnik**, **Patricija Fržovič**, **Luka Markus**, **Maja Ličen** in **Maja Martina Merljak**, ki je glasovno povezovala zgodbe iz življenja ženske. 🌿

LF

Dobrodelni koncert *Alenke Godec*

Alenka Godec je z dobrodelnim koncertom v Jamski dvorec uspela privabiti številne poslušalce, ki so s skupnimi močmi potrdili glavni moto dogodka "*Nekomu je mar*".

Ob Alenki Godec in njenem orkestru je nastopil tudi godalni kvartet Glasbene šole Postojna, izkupiček prireditve pa bo 29-im varovancem Vzgojnega zavoda Planina omogočil preureditev podstrešja v prostore za športne aktivnosti.

Za dobrodelno dejanje in vzpodbudo od 12 do 19 let starim varovancem sta se vsem nastopajočim kot tudi zbranim v dvorani zahvalila ravnateljica Vzgojnega zavoda Planina **Leonida Zalokar** in postojnski župan **Jernej Verbič**, sicer pa smo med vidnejšimi obiskovalci dobrodelnega dogodka opazili še ministrico za notranje zadeve **Katarino Kresal** in varuhinjo človekovih pravic **Zdenko Čebašek Travnik**. 🌿

LF

Za dva meseca zaprt podvoz pod avtocesto v Dilcah

Občina Postojna obvešča, da bo v obdobju od 14. aprila do 14. junija 2009 zaradi predvidene sanacije podvoza Dilce (pod avtocesto) popolnoma zaprt odsek kategorizirane lokalne ceste v naselju Dilce v Postojni (cestna povezava Dilce-Hruševje).

Gre za makadamski del vozišča od odcepa poljske poti (intervencijski dostop na avtocesto) do odcepa poljske poti na drugi strani podvoza.

Rekonstrukcijska dela na ulici Pod Ostrim Vrhom

Obveščamo, da se bodo pričeta rekonstrukcijska dela na ulici Pod Ostrim vrhom zaključila najkasneje do 20. maja, v tem času pa bodo še nadalje za potrebe izvajanja del, postavljene delne in popolne premične zapore, dovoz do objektov pa bo urejen.

7. maja bo zaprt odsek Kolodvorske ceste

Zaradi izvedbe 3. kolesarske dirke okoli Slovenije DOS EXTREME 2009, ki jo organizira Športno kulturno društvo »NOTRANJC« Postojna, bo 7. maja 2009 od 15.00 do 23.00 ure uvedena popolna zapora odseka Kolodvorska ceste v Postojni (od križišča z Notranjsko ulico do križišča z Ljubljansko cesto).

Maja in junija bo zaprta Jamska cesta

Zaradi predvidene prenove in ureditve osrednjega mestnega trga in dela Jamske ceste bo v mesecu maju in juniju slednja zaprta v delu med hotelom Kras in priključkom na Vilharjevo ulico. Obvoz bo urejen, dostopi za stanovalce tudi.

Občane vljudno prosimo za razumevanje.

Služba za stike z javnostjo Občine Postojna

LETOVANJE OTROK 2009

Občina Postojna v sodelovanju z Zavodom za letovanje in rekreacijo otrok Ljubljana pripravlja letovanje za otroke, ki v šolskem letu 2008/09 obiskujejo 1. do vključno 9. razred osnovne šole. Letovanje je namenjeno otrokom iz območja občine Postojna, prednost pri prijavi pa imajo otroci z zdravstveno indikacijo.

V primeru nezapolnjenih mest lahko letujejo tudi ostali otroci, vendar so prijave le-teh informativnega značaja in bo o njih odločeno po preteku prijavnega roka, 29. 5. 2009.

Prijavnice prejmete pri izbranem otrokovem zdravniku pediatru, na osnovnih šolah, Zavodu za letovanje in rekreacijo otrok Ljubljana (Trg prekomorskih brigad 1, 1000 Ljubljana) ter na Občini Postojna, Ljubljanska cesta 4, Postojna ali spletni strani Občine Postojna: www.postojna.si. Prijave za letovanje oddate v sprejemno-informacijski pisarni Občine Postojna, Ljubljanska 4, Postojna do 29. 5. 2009 oziroma do zapolnitve razpoložljivih mest. Dodatne informacije pa lahko dobite tudi po telefonu: 05/ 728 07 50 (Biserka Morel).

V prejšnji številki glasila smo avtorico prispevka o *Osrednji občinski slovesnosti ob kulturnem prazniku* pomotoma navedli še pod sorodnim prispevkom o *Razstavi kiparja Frančiška Smerduja*, ki je bil povzet po kataložski predstavitvi. Bralcem se za napako opravičujemo.

Uredništvo

9. maja letos bo minilo 140 let, odkar je Miroslav Vilhar, pesnik, skladatelj in narodni buditelj, ob gradu Kalc pri Zagorju organiziral enega izmed največjih taborov v zgodovini slovenskega naroda.

Letos bodo prireditve ob 140. obletnici organizirale Občine Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna. Na prireditvi bodo zato nastopili združeni pevski zbori iz treh občin - MePZ Košana, MePZ Tabor Kalc, MPZ Pivka, Vokalna skupina Slavna, Postojnska godba 1808, solista Jure Počkaj in Janja Konestabo, recitatorja Marko Vadnjal in Franc Gombač, Folklorna skupina Gradina ter skupina Jst sm forti. Slavnostni govornik bo predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk.

V popoldanskih urah bodo zbrane zabavali še Drago Mislej Meš, Tomaž Domicelj ter ansambla Snežnik in Venera. Sicer pa se bo okoli gradu Kalc 9. maja veliko dogajalo. Na kmečki tržnici se bodo predstavile kmetije iz vseh treh občin, okoliške osnovne šole pa bodo pripravile delavnice za otroke. Konjeniki bodo obiskovalce popeljali na ogled okolice v kočijah, zapravljiščkih ali kar na konjskih hrbtih, medtem ko bodo psa kraševca, ki izvira prav iz pivških krajev.

*Občina Postojna
Občina Pivka
Občina Ilirska Bistrica*

GRAD KALC

Občina Ilirska Bistrica,
Občina Pivka in
Občina Postojna

Vas vabijo na
osrednjo prireditev

OB 140. OBLETNICI TABORA NA KALCU

**v soboto, 9. maja ob 12. uri
pri gradu Kalc**

Slavnostni govornik:
Dr. Danilo Türk
Predsednik Republike Slovenije

Vljudno vabljeni!

Anton Šenkinc
Župan Občine Ilirska Bistrica

Robert Smrdelj
Župan Občine Pivka

Jernej Verbič
Župan Občine Postojna

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
1360 VRHNIKA
Tržaška cesta 33
E-pošta: dzm.zdravljenje@gmail.com
Telefon: 031/643-782
Telefon: 041/341-081

SUPPORT SKUPINE - SKUPINE ZA SAMOPOMOČ V POSTOJNI ZA LJUDI S ČUSTVENIMI TEŽAVAMI

Obveščamo vas, da namerava DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE v Postojni organizirati nadstandardno mentalno zdravljenje - skupine za samopomoč. Trenutno smo v fazi zbiranja kandidatov. Udeležba je brezplačna, število prisotnih na posamezni terapiji je omejeno na 20 udeležencev.

Če ste depresivni, nevrotični, žalujete, imate socialno ali kakšno drugo fobijo, psihosomatske motnje ali kakšno drugo tovrstno težavo, Vas vabimo, da z nami kontaktirate na telefonsko številko 041/341-081, da se dogovorimo o vaši prisotnosti na skupini.

Vljudno vabljeni!
DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
Predsednik: Zlatko Jajčanin

Dan preventive v cestnem prometu in Evropski dan na Osnovni šoli Prestranek

V torek, 7. aprila, je v OŠ Prestranek potekal dan preventive v cestnem prometu in evropski dan. Učenci, učitelji in ostali delavci šole so ta dan obeležili z različnimi dejavnostmi.

Učenci 9. razreda so s pomočjo Bernarda Urbančiča poskrbeli za oznake na parkirišču pred šolo. Prikazali so različna vozna sredstva domače izdelave. Učenci so se preizkusili na dveh poligonih spretnosti s kolesom in varne vožnje s kolesom. Učence in varovance

vrta je obiskal Pasavček, ki jim je na preprost in hudomušen način predstavil pomen zapevanja z varnostnim pasom. Učenci Srednje zdravstvene šole iz Postojne so pokazali nekaj osnovnih prijemov prve pomoči ob zastoju srca in prenehanju dihanja. Policisti pa so pokazali osnovna sredstva, ki jih uporabljajo pri svojem delu. ❀

Suzana Vidmar

Prijatelji ostajajo prijatelji že 15 let

Ljubitelji narodnozabavne glasbe so se na letošnji prireditvi *Prijatelji, ostanimo prijatelji*, ki jo tradicionalno pripravlja Radio 94 in NTR, zabavali v družbi ansamblov Mira Klin-

ca, Veselih Štajerk, Modrijanov, Polka punc, Speva, Hišnega ansambla Avsenik, Notranjcev ter Alfija Nipiča.

Ob nastopajočih so plesali plesalci Folklorne

skupine Torbarji, zaigrala je tudi Postojnska godba 1808, medtem ko sta prireditev vodila Andrej Bratož in Aleš Brlan ter skupaj z ostalimi domačimi humoristi poskrbela za veselo razpoloženje obiskovalcev.

Na oder je stopil tudi postojnski župan Jernej Verbič, ki je lahko občinstvo po dveh letih ponovno pozdravil v Postojni in zbrane v svojem nagovoru spomnil na letošnjo 100. obletnico mesta Postojna, ki jo bodo občani slovesno obeležili na predvečer obletnice, 8. maja. Sicer pa je bil zabavni večer v družbi domače glasbe tokrat poseben tudi zato, ker prav letos mineva 15 let Radia 94 in s tem tudi oddaje *Prijatelji, ostanimo prijatelji*. ❀

LF

VSloveniji je kraškega ozemlja 44%, na območju, na katerem je Kras pisan z veliko začetnico, pa ga je približno 90%. Kras in kraški pojavi dajejo temu območju osnovni pečat ter se z ostalimi elementi pokrajine - s prstjo, z vegetacijo in s klimo - prepletajo v neločljivo celoto.

Izkoristiti moramo dejstvo, da je tu, pri nas zibelka krasoslovja in da imamo veliko dobrih znanstvenikov, ki so pripravljeni znanje širiti na mlade. V Postojni imamo tudi Inštitut za raziskovanje krasa, ki izobražuje mlade krasoslovce v sodelovanju z Univerzo v Novi Gorici. In v Postojni je tudi sedež Mednarodne krasoslovne zveze!

Izobraževanje pa je tista luč, ki bo kazala pot trajnostnega razvoja za okolje in regionalni razvoj. S tem bo neosebna osveščenost o potrebi varovanih območij dobila osebni in lokalni smisel. Delo z mladimi je izjemno pomembno za kratkoročno, še bolj pa za dolgoročno varovanje krasa in njegovih lepot.

V osnovnih šolah kras sedaj učenci spoznavajo samo pri nekaterih predmetih (naravoslovje, geografija), in to le v izredno skrčeni obliki (le nekaj ur v šolskem letu - 1 do 2 uri). Že nekaj časa se v vodstvu eko šole kot način življenja poraja ideja, da bi šolski kurikulum ali učni program za posamezne predmete še posebej osvežili s tematskim sklopom KRAS kot dodano vrednostjo in tako obogatili pouk in obšolske dejavnosti. Tako so v šolskem letu 2008/09 razpisali nacionalni projekt z naslovom Kras. Vanj je vključenih osem šol iz cele Slovenije. Vodja projekta je nacionalna koordinatorica eko šole Nada Pavšer, sama pa sodelujem kot strokovna sodelavka.

Projekt je namenjen predvsem osnovnošolski mladini (lahko tudi otrokom v vrtcu, srednješolskem) z namenom:

- da se otrokom omogoči stik z naravo (večina dejavnosti lahko poteka v naravi),
- da pridobijo in poglobijo znanje o krasu
- da povežejo različna znanja različnih predmetnih področij,
- da uporabijo svoja čutila,
- da se nauče varovati občutljivo kraško okolje in odgovornega ravnanja z naravo.

Glede na to, da je Slovenija kraška dežela (kras zavzema skoraj polovico dežele), moramo še posebej varovati te naše danosti. To je

Nacionalni projekt Kras: Ohranimo kraško deželo z vsemi njenimi lepotami tudi zanamcem!

svet s posebnimi pokrajinskimi površinskimi ter podzemnimi oblikami (požiralniki, zaprte depresije, jame, izviri itd.). Na slovenskem krasu se je začelo tudi razvijati krasoslovje kot znanost. Kras je življenjsko pomemben del našega ekosistema, ki je izredno ranljiv zaradi svojih značilnosti (odsotnost na primer površinskega varovalnega plašča iz prsti in direkten prenos snovi skozi odprte kanale v podzemlje brez samoočiščevalnih sposobnosti). Tu smo vezani na podzemno vodo, ki je zaradi dejavnosti človeka zelo ranljiva in ogrožena. Vemo pa, da brez vode ni življenja. Zato je nujno dvigniti zavest ljudi o potrebi varovanja kraške vode in drugih naravnih dobrin, da bi ohranili pokrajino.

Da bi ohranili naravo, moramo dobro gospodariti z njo. To pa lahko storimo le tako, da poleg ustrezne zakonodaje, upravnih služb tudi vzgajamo in izobražujemo že osnovnošolsko mladino. To pa dosežemo s skupnimi napor celotne družbe, ne le strokovnjakov. Uravnoteženi morajo biti družbenoekonomski interesi z interesi okolja. Pridobiti si moramo ustrezno znanje poznavanja strukture in delovanje krasa, ki je zelo kompleksno. To pa nam da lahko le ustrezno izobraževanje, ki ga nudi usposobljeno osebje.

Ljudje se moramo zavedati življenjskega pomena ekosistema. Ozaveščati moramo ljudi - predvsem otroke o pomenu ustrezne rabe zemljišča, ustreznega načrtovanja, razumni rabi vodnih in drugih virov, uvedbi varstvenih območij, previdnejšem ravnanju s škodljivimi snovmi, poznavanju delovanja sistema, spremljanju (monitoringu) itd.

Ker če razumemo vzroke ukrepov, jih običajno veliko lažje sprejmemo in tudi upoštevamo.

Kako ozaveščamo ljudi?

Z vzgojnimi akcijami, časopisnimi članki, rednimi televizijskimi oddajami, javnimi seminarji, tečaji, delavnicami, terenskim delom, vključevanjem strokovnjakov, razdeljevanjem videofilmov, prospektov, posterjev. Vse

daljnoročno prispeva k oblikovanju javne zavesti.

Vsi učitelji imamo v svojem predmetnem področju možnost vnašanja posameznih vsebin krasoslovja v svoje delo. Vse dejavnosti lahko izvajamo interdisciplinarno. Povezujemo različna predmetna področja, na primer:

- slovenski jezik-krasoslovni izrazi in njihova interpretacija, ustvarjanje poezije, proze, rebusi, uganke, križanke;
- tuj jezik-prevajanje v različne jezike, komunikacija z drugimi državami, izvor besed, mednarodni termini;
- matematično-izračuni količin razmerij, porabe;
- zgodovinsko-izvor poimenovanja, razvoj skozi zgodovino;
- likovno izražanje-slike, izdelki, fotografije;
- glasbeno izražanje-uglasbitev ustvarjene poezije, poustvarjanje zvokov narave;
- kemija-kemijske analize, zakonitosti;
- biologija-raziskave tal, vode, rastlin, živali;
- geografija-geomorfologija, kartiranje, orientacija; varovanje okolja in ne nazadnje
- mednarodno sodelovanje (mednarodna krasoslovna šola).

Za izvedbo dejavnosti uporabljamo čimveč čutil (vid, sluh, čutilo za tip, vonj in okus le z nenevarnimi snovmi) in vrednote za vzpostavitev pravega odnosa do narave in ljudi. Naloge pa izvajamo na različne načine: raziskovalne naloge, terensko delo, delo z literaturo ipd.

V OŠ Antona Globočnika prav te dni, ob dnevu Zemlje zaključujemo projekt Kras z razstavo in delavnicami. Evalvacija z ostalimi šolami, vključenimi v nacionalni projekt, pa bo narejena v maju mesecu. 🌿

Suzana Vidmar

Krajevna skupnost Hrenovice

Krajevna skupnost Hrenovice zajema naselja Dilce, Goriče, Hrenovice in Studenec ter skupaj šteje 464 prebivalcev znotraj 149 gospodinjstev. Čeprav po površini majhna, skriva Krajevna skupnost Hrenovice v svoji zgodbi številne zanimivosti, pri svojem delu pa se trudijo, da bo dogajanje v prihodnosti še bolj pestro.

Pred nekaj desetletji so se lahko pri Fari pohvalili z odličnimi piščanci. Najbrž so redki Postojnčani, ki niso kdaj pa kdaj zašli »na Havaje« h Janezu Mejaku. Danes med zanimivosti ne štejemo več piščancev na krožniku pri Fari, pač pa dve štoklji na dimniku na Dilcah. Poleg štokelj izstopajo Dilce tudi po svoji t. i. mladosti, saj so se kot samostojno naselje uradno preimenovali šele leta 1994. Po mnenju predsednice krajevne skupnosti, Jožice Kobal, so se začele stvari v zadnjih letih premikati, kar je razvidno tudi iz uspešno izvedenih projektov. Pri Fari so pred dvema letoma zgradili dvojno mrliško vežico, ki predstavlja veliko in pomembno pridobitev, pred kratkim pa so pokopališču dodali še 75 m novega zidu. Na pobudo krajevne skupnosti in s pomočjo pridnih rok prostovoljcev

so v Goričah uredili rimski most. Letos so drugič organizirali čistilno akcijo po vaseh, pri čemer so se organizatorji najbolj razveselili udeležbe mladih družin, saj lahko na tak način, po mnenju Jožice Kobal, otrokom najlažje privzgojimo čut odgovornosti do narave. V teku je že popis del za igrišče na Dilcah, poleg tega pa bodo v kratkem zamenjali streho na domu KS Hrenovice pri Bolku. Ker je bilo pomanjkanje prostorov ključni dejavnik za nezmožnost druženja prebivalcev, se bodo z ureditvijo doma odprle nove možnosti za srečevanja in morda celo za manjše prireditve. Rak rana pa že nekaj let ostaja nedokončana avtobusna postaja, katere ureditev se bo zaradi birokratskih zapletov najverjetneje tudi zavlekla. Kljub temu ostaja Jožica Kobal optimistična, pri čemer lahko čutimo, da ji s svojo ekipo ostaja dovolj moči za nove in nove podvige. ❀

Karolina Simčič

Kolesarski kros in kresovanje v Šmihelu pod Nanosom

Tudi letos se je na predvečer prvega maja v Šmihelu pod Nanosom, v izvedbi Športno kulturno turističnega društva Šmihel pod Nanosom in KS Šmihel, odvil tradicionalen kolesarski kros, ki so se ga udeležili številni kolesarji. Prireditve je bila kljub neobetavnemu vremenu dobro obiskana, zaključila pa se je s prižigom kresa in zabavno pogostitvijo.

Kresovanja sta se udeležila tudi župan Jernej Verbič in poslanec Zvone Črnač. ❀

Binkoštno slavlje v Postojnski jami

Nedelja 31. maj 2009

NE ZAMUDITE ENKRATNE PRILOŽNOSTI, PRISLUHNIŠTE SVETOVNO ZNANIM OPERNIM ARIJAM V ČAROBNEM OKOLJU POSTOJNSKE JAME.

17.10 - SVETA MAŠA V POSTOJNSKI JAMI (VSTOP NA SV. MAŠO JE PROST)
18.45 - KONCERT OPERNEGA ZBORA SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA
 (ZA OGLED KONCERTA SO OBVEZNE REZERVACIJE)

Turizem KRÁS, destinacijski management d. d.,
 Jamska cesta 30, SI-6230 Postojna, Slovenia • tel.: +386 / 5 / 700 01 00 • fax: +386 / 5 / 700 01 30 • e-mail: info@turizem-kras.si • www.turizem-kras.si

POSTOJNSKA
 JAMA
 CAVE • GROTTA • HÖHLE

I FEEL
 SLOVENIA

Odkrijte Opel Insignio.

Avto leta 2009.

Po mnenju 59 avtomobilističnih novinarjev iz 23 evropskih držav si je v konkurenci 37 avtomobilov Opel Insignia prislužila prestižni naziv "Avto leta 2009".

www.insignia.si

Povprečna poraba goriva: 5,8 - 11,6 l/100 km. Emisije CO₂: 154 - 272 g/km.

SAWAL GORICA

Ul. Vinka Vodopivca 16 , Nova Gorica
tel.: 05/ 33 06 334

SAWAL POSTOJNA

Tržaška 61 , Postojna
tel.: 05/ 72 64 444

5. tekma v taroku

Športno društvo Epic je v postojnskem Epicentru izvedlo peti od dvanajstih turnirjev v taroku za državno prvenstvo posameznikov, tako kot je bilo na štirih prejšnjih je bila udeležba tudi v Postojni rekordna, saj do sedaj v Postojni še ni bilo take udeležbe, nastopilo je kar 173 igralcev, med njimi je bilo 16 žensk. Udeležencev iz Primorske je bilo

23, iz postojnskega Epica kar 15. Nastopili so tudi vsi letošnji zmagovalci Goršič, Neral, Verčič in Bogataj ni pa bilo državnega prvaka Nemška.

Turnir sta odprla postojnski župan Jernej Verbič ter predsednik Tarok zveze Slovenije Hernrik Peternelj. 5. turnir v Postojni so s praktičnimi nagradami podprli sponzorji, ki se jim je posebej zahvalil predsednik društva Edvard Progar. Zmago je slavil Pirančan Franci Godnjavec iz Pirana, domačini pa

so nagradili najbolj uvrščeno igralko, Irena Kranjc iz Paha, ki je osvojila 46. mesto. Po 5. turnirju je še naprej v vodstvu Goršič, ki vodi pred karatom, Postojnčan Markič pa je šesti.

Edvard Progar

Prvo državno prvenstvo novinarjev v bowlingu

V postojnskem Epicentru se je v marcu vršilo prvo državno prvenstvo športnih novinarjev Primorske v bowlingu, športu, ki vse bolj prihaja v ospredje, posebno na Postojnskem, saj kar nekaj ekip (moških in ženskih) nastopa v slovenski ligi. Srečanja v bowlingu se je udeležilo 15 novinarjev in reporterjev. Zmago je slavil Matjaž Bajc, drugi je bil znani voditelj Športela Igor Malalan, tretji pa Ervin Čurlič. Podjetje Epic je najboljšo nagradilo s praktičnimi nagradami, ki jih je podelil predsednik postojnskega Epicentra in Športnega društva Epic Edvard Progar, ki je prisotne tudi seznanil o tem, kdaj bo izšla športna knjiga Vse o športu iz postojnske in pivške občine knjiga je v delu, izšla pa bo v kratkem. Srečanje športnih novinarjev je potekalo v veselem razpoloženju.

Edvard Progar

V vrtcu Postojna smo mesec februar preživeli zelo zanimivo.

Otroci iz skupine pikapolonice in medvedki so se "spremenili" v kralje, kraljične, princeske prince in viteze itd. Skozi igro in sklop različnih dejavnosti so spoznavali obdobje srednjega veka našega kraja in viteškega junaka Erazma Predjamskega. Rdeča nit naših dejavnosti je bila pravljica Erazem Predjamski glavni junak Erazem pa je pritegnil tudi starše otrok, ki so si z otroki ogledali Predjamski grad "v živo". V vrtec so prinašali različne pripomočke, stara oblačila, knjige, slike, fotografije in tudi na ta način popestrili igro otrok. Otroci so se seznanili s Predjamskim gradom in njegovim grbom, zelo jih je pritegnil pogumni in junaški lik viteza Erazma, iz odpadnih materialov so izdelovali srednjeveška oblačila in pokrivala, ob poslušanju srednjeveške glasbe pa smo kar v igralnici priredili svečani ples kraljev, kraljic, vitezov, princev in princesk.

Tako smo obeležili pomemben praznik našega mesta in sicer 100-letnico pridobitve mestnih pravic Postojni.

Tina Gavrančič

V vrtcu so obeležili 100-letnico mesta Postojna

Pomembni mejniki v razvoju Postojne

1136	prva omemba z imenom Arirech	1909	Postojna dobi mestne pravice
1226	prva omemba v zgodovinskih virih	1924	uradno steče motorni (lokomotive) promet po novo urejeni progi v Postojnski jami
1335	prva omemba gradu in glavarstva	1945	osvoboditev Postojne
1369	prvič omenjena v slovenski obliki Postojna	1945	ponovno, svečano odprte Postojnske jame
1432	prvič omenjen trg Postojna	1945	odprta je Gimnazija Postojna, takrat edina popolna gimnazija v coni B in prva tečajna gimnazija za celotno Primorsko
1462	Postojna dobi svoj grb	1947	ustanovljena Notranjski muzej Postojna in Speleološki inštitut (danes Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU)
1798	posvetitev cerkve sv. Štefana	1948	ustanovljena Študijska knjižnica, od leta 1958 združena z ljudsko knjižnico in poimenovana Mestna knjižnica Postojna (danes K. B. Zupančiča)
1802	velik požar v Postojni	1954	ustanovljeno obrtno podjetje kovinske stroke, današnji KOLEKTOR LIV
1818	odkritje notranjih delov Postojnske jame (Luka Čeč)		
1819	Postojnska jama odprta za turistični obisk		
1852	prihod železnice Dunaj Trst 20. novembra 1856 prva "izletniška" vožnja iz Ljubljane do Postojne, udeležil se je tudi cesar, proga uradno predana namenu 27. julija 1857		
1900	odprta "cesarja Franc Jožefa I. ljudska šola"		
1906	slovesnost ob odkritju Vilharjevega spomenika		

BANKA KOPER

Prva banka z osebnim svetovalcem, vsemi storitvami in nagrajevanjem zvestobe na spletu.

Banka IN ni običajna spletna banka - vse bančne posle opravite brez obiska poslovalnice. Zagotovite si takojšnjo odzivnost osebnega finančnega svetovalca prek videoklepetala ali telefona!

- **Vse od doma**
Skoraj vse bančne storitve opravite od doma.
- **Vedno in povsod na voljo**
Umik obiska banke si lahko določite sami.
- **Osební bančnik**
Svetuje in skrbi za vaše finančno poslovanje.
- **Točke zvestobe**
Vaše sodelovanje in poslovanje se nagrajuje.
- **Ugodno in brezplačno**
V Banki IN poslujete ugodno, tudi brezplačno.
- **Varnost poslovanja**
Vaša povezava zagotavlja popolno varnost in zaupnost podatkov.

Vse informacije o **Banki IN** dobite v poslovni enoti v Postojni ali na spletnem naslovu www.banka-koper.si.

Veselimo se vašega obiska.

Banka Koper d.d., članica skupine **INTESA** **SANPAOLO**

Priveditve v občini Postojna

(maj, junij 2009)

KDAJ	DATUM	URA	DOGODEK	KRAJ	ORGANIZATOR
četrtek	7. maj		zaključni koncert 5. sezone festivala Postojna BLUES s pevko E. C. Scott	Jamski dvorec	Turizem Kras d. d.
četrtek	7. maj	15.00	3. kolesarske dirke okoli Slovenije DOS EXTREME 2009	Postojna	ŠKD »Notranjc«
petek	8. maj	18.00	Maša za Postojno, mašuje dr. Jurij Bizjak, koprski pomožni nadškof	V cerkvi Sv. Štefana	Občina Postojna
petek	8. maj	20.00	Osrednja slovesnost ob 100. obletnici pridobitve mestnih pravic Postojni	Jamski dvorec	Občina Postojna
sobota	9. maj	11.00	Norih 100 m Postojne - sprem-ljevalna športno zabavna prireditvev DOS-a	Epicenter	Epic d. o. o. Postojna
sobota	9. maj	12.00	140. let Tabora Kalc	Tabor Kalc v Zagorju pri Pivki	Občina Postojna, Občina Pivka, Občina Ilirska Bistrica
nedelja	10. maj	20.00	Komedija Predigra	Kulturni dom Postojna	KŠD teater Harlekin
četrtek	14. maj		Dan odprtih vrat	dvorana Glasbene šole Postojna	Glasbena šola Postojna
petek	15. maj		Dan odprtih vrat	dvorana Glasbene šole Postojna	Glasbena šola Postojna
petek	15. maj	11.00 – 13.00	Maturantska parada 2009	pred Primorko	Plesna šola Urška
sobota	16. maj	10.00	Specialna klubska razstava psov pasme rottweiler s podelitvijo CAC z mednarodno udeležbo	Epicenter	Epic d. o. o. Postojna
sobota	16. maj		Festival družin	pred Postojnsko jamo	Zavod Iskreni.net
sobota	16. maj		Mednarodni turnir v karateju Postojna Open 2009	Športna dvorana Šolskega centra Postojna	Karate Klub Postojna
nedelja	17. maj		Festival družin	pred Postojnsko jamo	Zavod Iskreni.net
nedelja	17. maj		Koncert MePZ Postojna ob 25. obletnici delovanja in izida CD-ja	Dvorana Glasbene šole Postojna	Mešani pevski zbor Postojna
sreda	20. maj	19.00	Letni koncert harmonikarskega in pihalnega orkestra	dvorana Glasbene šole Postojna	Glasbena šola Postojna
torek	26. maj	18.00	Športna akademija	telovadnica OŠ Miroslava Vilharja	OŠ Miroslava Vilharja
sreda	27. maj	19.00	Javni nastop starejših učencev in podelitev priznanj in nagrad	dvorana Glasbene šole Postojna	Glasbena šola Postojna
četrtek	28. maj	18.30	Javni nastop mlajših učencev	dvorana Glasbene šole Postojna	Glasbena šola Postojna
nedelja	31. maj		Binkoštno slavje v Postojnski jami	Postojnska jama	Turizem Kras d. d.
sobota	6. junij		Zaključni baletni nastop	Kulturni dom Postojna	Baletno društvo Postojna
sobota	6. junij	18.00	Ravbarjev večer: Črno-belo v glasbi	Ravbarjev stolp	KUD Planina
nedelja	14. junij	20.00	Letni koncert godalnega orkestra	dvorana Glasbene šole Postojna	Glasbena šola Postojna
sreda	17. junij	17.00	Plesni pozdrav turizmu	ploščad pred Postojnsko jamo	Plesna šola Urška
sreda	24. junij	19.00	Dan državnosti in kresovanje	Belsko, Studeno	Turistično društvo Pudgura

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih ter svoj naslov pošljite na dopisnicah na naslov: glasilo *Postojna 1909*, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna, najkasneje do 31. maja 2009.

Med pravilni rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence, ki jim praktične nagrade podarja SAWAL d. o. o. POSTOJNA

- 1. nagrada - vikend z vozilom Opel
- 2. nagrada - komplet avtotepihov
- 3. nagrada - obesek za ključke Opel Sawal

Pravilno rešeno geslo prejšnje križanke: NOVA OPEL AGILA

Izžrebani nagrajenci so:

- 1. nagrada: Zora Požar, Postojna
- 2. nagrada: Aleš Brožič, Prestranek
- 3. nagrada: Emilija Lavrič, Postojna

Nagrajenci nagrade prevzamejo na naslovu podjetja Sawal d. o. o., Tržaška cesta 61, Postojna

SUDOKU

8				5		7		
					4		5	8
9						1		4
					5	2		1
	8		4		3		9	
4		9	7					
2		8						9
1	6		5					
		5		1				3

avtor: Matej Mislj	zbiralknik električne energije	oddelek, ki analizira poslovne dogodke	egipčanski sveti bik	nalezljiva črevesna bolezen	št. izdelkov v časovni enoti: proizvodnost							
reka v Turčiji: Aras												
dežni plašč z oglavnico												
učni pripomoček												
slovenska pesnica (Erna)												
kratica Združenih narodov (orig.)			čil. tenisač (Marcelo) naselje šotorov					Timothy Dalton	ravnatelj na visokih šolah	mesto v Mandžuriji	jezero v Makedoniji ob meji z Albanijo	povest Simona Jenka
kdor goji pretrano ljubzen do rodnega kraja												
ameriška filmska igralka Gardner				gl. mesto Indije								
igra na srečo				hlev za bike					sl. politik Erjavec	lat. izraz za "k spisom"		
vknižba v knjigovodstvu; tudi pismeni odgovor						ogrodje za trto						
Republika Slovenija			kabelska televizija					solmizacijski zlog			pritrtilnica	
	pod		angl. igralka (Vivien)					kesarje, obžalovanje			gnus, ogaba	
	Gabriel Stupica				gr. mitološki letalec; likar legenda slov. košarke							slovenski prevajalec in publicist Kozinc
bojovnik v sovražnikovem zaledju										eno od slovenskih bank	vrsta vrbe, lva	
kdor skupaj z nekom vliaga; sovlagatelj												
	ruska žgana pijača		judovski dostojanstvenik					gl. mesto Nigerije				
			parazitska rastlina					vrag, hudič				
čut za zaznavanje vonja					za polton zvišan ton D				pristanišče v Jemu			
					reka v Franciji				brezalkoholna pijača			
znamka italijanskih kamionov			racman							nordijska božanstva		
			železniška tračnica							beogrjsko nog. moštvo		
vžigalnik, ki sproži eksplozijo razstreliva											Egon Murič	
											Tanja Zajc	
ameriški igralec (Kevin)								mesto v Italiji v pokrajini Lacij				
gl. mesto švicarskega kantona Aargau								skrb za pravilno ravnanje oz. vedenje				

ZA NAJMLAJŠE

Vabimo naše najmlajše bralce, da nam pošljejo svoje izdelke: pobarvanke, risbice ali fotografije izdelkov. V vsaki številki bomo objavili najbolj izvirne.

SVEČANA PRIREDITEV OB STOLETNICI PODELITVE MESTNIH PRAVIC POSTOJNI

petek, 8. maja 2009 ob 20. uri
JAMSKI DVOREC
PRI POSTOJNSKI JAMI

SLAVNOSTNI GOVOR: g. JERNEJ VERBIČ, ŽUPAN OBČINE POSTOJNA
PODELITEV PRIZNANJ ČASTNEMU OBČANU IN ČASTNIM MEŠČANOM
BOGAT KULTURNI PROGRAM

ČASTNI GOST PRIREDITVE:
PRESEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE, dr. DANILO TÜRK

Ob 18. uri bo v cerkvi sv. Štefana slovesna maša za Postojno,
ki jo bo daroval dr. JURIJ BIZJAK, koprski pomožni škof.

Po prireditvi bo pred Jamskim dvorcem družabno srečanje
z ansamblom PLIMA.

V primeru slabega vremena bo družabno srečanje pod šotorom v parku Postojnske jame.

VLJUDNO VABLJENI

STO LET MESTA

Natanko sto let je že mesto ta kraj, ki mu kraljuje jama, ki ga poživilja burja in ki mu utrip daje pomembna lega. Je mesto turizma in biser krasa, v objemu gozdov, ki mu dajejo bogastvo, mir in svežino. Je mlado in staro, z dolgo zgodovino, z nostalgijo v spominu na razburljivo čase furmanstva, z junaštvom in vztrajnostjo. Za tujca je lahko ob mrzli burji za trenutek neprijazno, a že v naslednjem trenutku, prav zaradi svežine močnega vetra, poživljajoče. Je dom skrivnosti podzemnega sveta in ponuja vrata na poti v svet, ko omogoča lahek prehod proti morju. Svoj stoti rojstni dan mesto Postojna praznuje kot mesto, ki se hitro razvija, ki se zaveda svojih potencialov in ki pogumno dosega cilje, ki si jih je zastavilo.

190 LET TURIZMA

Širno in pravljico je kraško podzemlje Postojnske jame, tako mogočno in skoraj prevzetno, da ga še danes nismo do konca spoznali. Ponosno nam razkazuje svoje čare, a le tiste dele, ki jih človek v svoji neizmerni želji uspel spoznati. Vzklík Luke Čeča, ki je prvi zrl globlje v notranjost jame, je vzklík navdušenja in zamaknenosti a tudi spoštovanja: „Tu je nov svet, tu je paradiz!“ In ne le nov, tudi drugačen je ta svet, kjer čas teče veliko počasneje in kjer narava ustvarja svojo brezčasno pravljico. Sila deroče vode ustvarja nov prostor, da ga kapljica lahko ponovno zapolni, v temi pa domovanje najde tudi človeška ribica, tako trdoživa in obenem nežna med mogočnimi skalami.